Batı Avrupa'da 1 Mayıs

"BARIŞ VE İŞ"

İşçi sınıfının geleneksel birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs, dünyanın bütün özgür ülkelerinde kitlesel gösteri ve yürüyüşlerle kutlandı.

Tüm insan haklarının yok edildiği; basın, düşünce ve sendikal özgürlüklerin ayaklar altına alındığı; aydınların, ilericilerin ve demokratların süngü zoruyla susturulduğu; onbinlerce siyasi tutuklu ve mahkumun askeri toplama kamplarında işkenceden geçirildiği; peşpeşe yapılan zamlarla geniş emekçi yığınların açlık sınırında yaşamak zorunda bırakıldığı ülkemiz Türkiye'de 1 Mayıs kutlaması bu yıl da Evren-Özal ikilisinin baskılarıyla boğuldu.

F.Almanya, Fransa, İsviçre, Hollanda, Belçika ve Avusturya gibi Avrupa ülkelerinde yapılan 1 Mayıs gösterilerinde ise, bu ülkelerde yaşayan Türkiyeli göçmen işçiler ev sahibi işçilerle omuz omuza yürüdüler ve yabancı düşmanlığına, sosyal hakların kısıtlanmasına, işsizliğe ve silahlanmaya karşı "barış ve iş" taleplerini dile getirdiler.

Avrupa'nın değişik ülkelerindeki 1 Mayıs gösterilerine katılan göçmen işçiler bir yandan sınıf kardeşleriyle birlik ve dayanışma temelinde mü-

(Devamı 7. sayfada)

Hollanda 1 Mayıs yürüyüşünde Gerçek pankartı dikkatleri çekiyordu

Dayanışma

MAYIS 1984 SAYI: 22 2 DM

Şahinkaya ve Cuntanın Oyunları

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, ülkemizi sultaları altında tutan beş faşist generalden biri olan eski hava kuvvetleri kumandanı Şahinkaya'nın işadamlarından ve ABD'den aldığı rüşvetlerle ilgili yayınının başarıyla çok yaygın bir şekilde dağıtıldığını ve büyük yankılar yarattığını geçen sayımızda okurlarımıza iletmiştik. Bu yankının bir örneğini Türkiye'den GERÇEK gazetesinin Avrupa adresine gönderilen mektuplar teşkil ediyor. İşte bunlardan biri:

"Önce tüm dünya işçileri ve türk işçileri adına sonsuz saygı ve selamlarımızı sunarız gazetenizin şahinkayayla ilgili yazdıklarını okuduk ve kendi aramızda eleştirdik türkiyenin böyle hainler yetiştirdiğini bilmezdik fakat nihayeti öğrenmiş olduk size bu mektubu yazmamızın sebebi çektiğimiz ızdırabı kısaca dile getirmek biz işçiler bir un ve yağ fabrikasında çalışmaktayız aldığımız maaş ancak kira parası ceryan su derken elemizde kalan saymaya utanacağımız kadar para kalıyor yemeye kalksan yenmez giymeye kalksan giyilmez çektiğimiz ızdırap bundan ibaret haklarımız verilmez, mesaileri tam vermezler, söyleriz işinize gelirse diyor zengin köpekleri doymak bilmeyen hainler ülkenin kötü yönetimi zengin

(Devamı 7. sayfada)

UYARI GREVLERİ HIZLA YAYILIYOR

Uyarı grevleri fabrikaları her gün daha çok sarıyor, alanları daha çok coşkulandırıyor.

Mart ayında başlayan uyarı grevleri Nisan ayı içinde bütün F.Almanya'ya yayılarak daha geniş katılımlarla devam ediyor. Ana halkası 35 saatlik iş haftası olan bu yılki toplu iş sözleşmelerinde DGB sendikaları ve her iş kolundaki işveren birlikleriyle sürdürülen görüşmeler zaman zaman kesilmekte ve giderek kopma durumuna gelmektedir. Mart sonlarında bölgesel olarak sürdürülen uyarı grevleri Nisan ayı içinde bütün eyaletlere yayılarak daha çok işyerini ve her işyerinde daha fazla işçiyi sararak birer gösteri halini aldı.

Ağırlık noktası İG Metal Sendikasında toplanan "35 saatlik iş haftası" mücadelesinde 5 Nisan günü Volksburg' daki Volkswagen otomobil fabrikası ile Branschweig Salzgitter ve Peine şehirlerindeki yüzlerce işyerinde uyarı grevi başlatıldı. Uyarı grevlerine katılma oranı % 70'in üstünde gerçekleşti. Yine aynı gün Basın İşçileri Sendikası (İG Druck und Papier)nin uyguladığı uyarı grevleri Almanya'da bir çok günlük gazetenin yayınlanmamasına neden oldu. Yayıncılar Birliği yetkilileri, sendikayı suçlayarak "özellikle beş büyük gazetenin yayımının ve dağıtımının felce uğratıldığını" bildirmesi üzerine Basın İşçileri Sendikası Başkanı Erwin Ferlemann, verdiği demeçte "160 bin matbaa emekçisini ilgilendiren toplu sözleşme görüşmelerinde yeni bir ücret sisteminin geliştirilmesi ve 35 saatlik iş haftasının gerçekleştirilmesinin şart olduğunu" belirtti. Ferlemann, işverenlerle yapacakları "zirve" görüşmelerine rağmen uyarı grevlerine hız vereceklerini sözlerine ekledi.

12 Nisan'da özellikle Hamburg, Schleswig-Holstein yörelerinde başlayan Basın işçilerinin uyarı grevlerine işçilerin % 85'i katıldı. Sabah saat

(Devamı 7. sayfada)

Dayanışma

HÜSEYİN

25 Mart yerel seçimlerinin ardından belirli bir aydın tavrı tekrar kendini göstermişe benziyor. Bu tavır hem tek tek aydınlarda, hem de çeşitli siyasi gruplar içinde gözlenebiliyor. Tavrın temelinde, 'aydın'ın ülkeye genel olarak biçtiği yol ile, örneğin bir seçim olayında gene 'aydın'ın özel olarak önerdiği davranış biçimine "cahil" halkın uymamasına duyulan tepki bulunuyor. Hatta bu tepki, tapu vaadiyle oyu alınan gecekondulu seçmenin bir bölümünü teşkil eden Ankara-Yenimahalle Macunköy emekçilerinin gecekonduları başlarına geçirilince "oh olmuş keratalara!" tavrına kadar gelişebiliyor.

Halbuki unutuluyor ki, Macunköy'lü Hüseyin, başka bazı temel değişiklikler ortaya çıkmadıkça, Özal gibilerine kanmaya mahkumdur. Hüseyin gibiler demek istemiyoruz sadece. Geçenlerde gecekondusu yıkılan Hüseyin, örneğin önümüzdeki ilk seçimde "Bu sefer tapunuz hazır" vaadine tekrar inanabilir. Hüseyin'in elinde avucunda zaten çok az şey vardır. Ve onu elinde tutması için gördüğü en ufak umuda sarılmaktan başka bir çaresi yoktur.

Çünkü Hüseyin'in alternatifi yoktur. Kitleler nezdinde, geçmişteki tutarlı politikalarıyla ve sağlam örgütlenmesiyle temayüz etmiş bir siyasi hareket iktidara alternatif olarak ortaya çıkmış değildir. Evet, Hüseyin cahildir. Bencil davranabilir. Fabrikada bir olay karşısında, veya 16 Haziran olaylarında uyabildiği sınıf tavrına, hayatının her alanında uymamaktadır. Faşizm ve gericiliğin şartlandırmalarından da etkilenebilir. Ama şurası kesindir ki Hüseyin'in safı demokrasi safıdır, sosyalizm safıdır. Yapılması gereken iş Hüseyin'i bu saflara fiilen çekmektir. Hüseyin'in kendi başına elde edemeyeceği bilinci ona kollektivite içinde kazandırmaktır.

Ama bu kolay bir iş değildir. Uzun yıllar ter dökmeyi gerektirir. Kolaycılığa kaçmamayı, 'böyle de idare eder' dememeyi, bilimsel ilkelere sadık kalmayı, sadece nihai kurtuluşu göstermekle yetinmemeyi, bugün onun hayatında bazı düzelmelerin nasıl yapılacağını, sınıf mücadelesinde ancak küçük küçük başarılarla büyük zaferlere ulaşmanın mümkün olabileceğini gösterebilmeyi, gericiliğin bir üfürüğüyle yıkılmamayı, birliğini sağlamayı, her türlü aracı yaratıcı bir şekilde kullanarak onunla sürekli ve gelişen bir bağ kurmayı, vb. gerektirir. Bu, kişi olarak örgütlü olmayı seçmek demektir. İşçi sınıfı siyasi hareketine katılmak demektir. Zaten içindeyse olup bitene eleştirici gözle bakmak demektir. Hareketin temel zafiyetlerini teşhis edebilmek demektir. Bu zafiyetlerin giderilmesi için ısrarlı bir mücadele yürütmek demektir. Dünyayı değiştirme çabasından hiç vazgeçmemeyi, kendi kendine bir 'düşünme ve değerlendirme' dönemi tatili vermemeyi bilmek demektir.

Buna hemen bugün başlama gereğini görmek demektir. Çünkü bunlar "dün" yapılmadığı için bugün Hüseyin suçlanabiliyor. Oysa suçlanması gereken Hüseyin değil. Görevini dün yapmayanlar, bugün yapmayanlar, yeterince titizlikle, yeterince yaratıcılıkla, yeterince fedakârlıkla yapmayanlardır suçlanması gerekenler.

ORTAK ÇAĞRI

Türkiye ve Türkiye Kürdistanından 6 siyasi parti, siyasi tutuklularla dayanışmanın yükseltilmesini amaçlayan bir ORTAK ÇAĞRI yayınladılar. Çağrı metnini aşağıda sunuyoruz:

"Türkiye ve Kürdistanlı Emekçiler,

Demokrat ve Barışsever insanlar,

Onbinlerce siyasi tutuklu Türkiye cezaevlerinde üç yılı aşkın süredir sistematik işkence ve akıl almaz zulüm altında. Türkiye'de genel ve yerel seçimlerle sözde demokrasiye geçildiğinin söylendiği günlerde, faşist rejim, zindanlardaki yurtseverleri moral ve fiziksel olarak yok etme çabalarını daha da artırdı.

6 Kasım 1983 seçimlerinden bu yana askeri mahkemeler 63 yeni idam ve 80 yeni ömürboyu hapis cezası verdi. Bu dönemde açılan yeni davalarla birlikte idam istemiyle yargılananların sayısı 5000'e yükseldi. Faşist rejimin Genel Kurmay Başkanlığının 2 Nisan 1984 tarihli açıklamasında da itiraf edildiği gibi, politik tutukluları fiziksel ve moral olarak yok etmek üzere kurulan "özel cezaevlerinde "savaş durumu" koşulları uygulanmaktadır. Yine aynı açıklamayla cezaevlerinde 52 kişinin öldüğü itiraf edildi. Gerçek durum ise savaş esiri düşman askerlerine reva görülenden çok daha ağır ve insanlık dışıdır.

İşte bu koşulları protesto etmek için, ülkenin dört bir yanında politik tutuklular ölümü göze alarak direnişe geçti. Direnişlerde yüzlerce yurtsever komaya girdi, Diyarbakır cezaevinde 11 Kürt yurtseveri yaşamını yitirdi. Tutuklu eşleri, anaları tehditleri, tutuklamayı göze alarak yakınlarının kanlı çamaşırları ile hükümetin kapısına dayandılar.

Türkiye ve Kürdistanlı Emekçiler,

Demokrat ve Barışsever İnsanlar,

DİSK, Barış Derneği, TÖB-DER ve diğer ilerici, demokrat parti ve örgütlerin yönetici ve üyeleri, onbinlerce yurtsever, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın ABD'nin nükleer füze rampası, sıçrama tahtası olmasına, IMF'nin ekonomik yıkım dayatmasına ve ülkemizde demokrasinin yok edilmesine karşı direndikleri için cezaevlerindedir. Onların şahsında halklarımızın can güvenliği, ekmeği, özgürlükleri zincir altındadır. Onların şahsında yok edilmek istenen halklarımızın barış, demokrasi ve bağımsızlık hareketidir. Politik tutukluların özgürlüğüne kavuşturulması için mücadele, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş ekmek için verilen mücadele-

(Devamı 7. sayfada)

"Türkler Dışarı!"

Federal Alman Yüksek Mahkemesi, içinde gamalı haç işareti ve "Türkler dışarı" sloganı bulunan bildiriler dağıtmaktan yargılanan bir faşist alman gencini beraat ettirerek, "Türkler dışarı" diye bağırmanın, bildiri dağıtmanın, yazı yazmanın suç olmadığına karar verdi. Böylece Federal Mahkeme, yıllardır yabancılara, özellikle de Türkiyelilere yönelik bu çağdışı pisliğin üzerine bir tüy dikmiş oldu.

F.Mahkemenin bu kararı, Almanya'daki yabancı düşmanlığının hangi mihraklardan ve miraslardan kaynaklandığını doğrusu bir kez daha çarpıcı bir şekilde gözler önüne seriyor.

Yabancı düşmanlığı herşeyden önce, F.Alman bur-

(Devamı 7. sayfada)

"Siyasi Tutuklulara Özgürlük" Kampanyası

Türkiye Cezaevlerindeki siyasi tutukluların biran önce serbest bırakılması için F.Almanya ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde, GERÇEK AK, Birlik Yolu, DİB-AF, FİDEF, KKDK ve KOMKAR tarafından başlatılan "Türkiye ve Türkiye Kürdistanındaki Siyasi tutuklulara özgürlük" kampanyası başarılı bir şekilde sürüyor.

Türkiye'den gelen parlamanterlerin parlamento bünyesine kabul edilip edilmemesi gündemiyle 9-10 Mayıs tarihlerinde toplanacak olan Avrupa Parlamentosu'na sunulmak üzere bir müddet önce başlatılan imza kampanyasında şu ana kadar toplanan imza sayısı sadece Federal Almanya sınırları içinde 92 052' ye ulaşmıştır. Ostern yürüyüşlerinde, 1 Mayıs yürüyüşlerinde ve yine GERÇEK AK, Birlik Yolu, DİB-AF, FİDEF, KKDK ve KOMKAR'ın F. Almanya'nın yaklaşık 46 şehrinde 5 Mayıs günü gerçekleştirdikleri "uyarı nöbetlerinde" binlerce imza toplandı, bu kampanyayı destekleyen binlerce bildiri dağıtıldı. F.Almanya'da SPD başkanı Willi Brandt başta olmak üzere çok sayıda tanınmış siyaset adamı sanatçı, yazar ve bilim adamlarından imzalar alındı.

6 örgütün yürüttüğü bu kampanyanın, Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye ile ilgili olarak alacağı karar ne olursa olsun devam ettirileceği bildiriliyor.

Berlin'de Kültür Gecesi

28 Nisan akşamı Berlin Kültür Merkezince bir gece düzenlendi. Geceye 300'ün üzerinde ilerici katıldı. Gecenin açış konuşmasını yapan Kültür Merkezi Başkanı Diyap Sakallı, yurtdışında çalışmak ve yaşamak zorunda bırakılan işçilerimizin sorunlarına değinerek sürdürdüğü konuşmasında; geri dönüş pirimi aldatmacasının iç yüzünü açıkladı. Daha sonra yabancı düşmanlığına da değinen Diyap Sakallı "yabancı düşmanlığı neo-Nazi örgütlerce destekleniyor. Alman tekelci burjuvazisi de bundan çıkar sağlıyor. Alman işçi sınıfı ile yabancı işçileri karşı karşıya getirmek yalnızca tekelci sermayenin işine yarar. Biz aynı işi yapan, aynı tezgahta çalışan her ulustan işçilerin sorunlarının bir olduğunu biliyoruz ve işçilerin evrensel kardeşliğinden yanayız" dedi.

Daha sonra 35 saatlik iş haftasına da değinen Diyap Sakallı DGB'nin yürüttüğü bu mücadeleyi sonuna kadar destekleyeceklerini, Kültür Merkezi olarak bunun çalışmalarına tüm güçleri ile katılacaklarını söyleyerek konuşmasını tamamladı.

Geceye konuk konuşmacı olarak katılan TÖB-DER MYK üyesi Tekin Üstün de yaptığı konuşmasında Cunta'nın öğretmenler üzerindeki baskılarını örnekler vererek anlattı. Daha sonra da başta işçi sınıfı ve tüm demokrasi güçlerinin önündeki ivedi görevlerin bir an önce Cunta'dan kurtulmak ve demokrasiyi ülkemize yeniden tam olarak tesis etmek olduğunu vurgulayarak konuşmasına son verdi.

Batı Berlin SEW temsilcisinin de katıldığı gecede zengin bir kültür programı da sunuldu. Alman sanatçı Pegy Lucas ve müzisyen Tayfun'un ortaklaşa sunduğu program uzun uzun alkışlandı. Ayrıca B.Berlin SEW korosu birbirinden güzel parçaları ile izleyicilerin beğenisini kazandı. Sonra Kafkas folklor ekibinin nefis oyunu, Ozan Ali Mahir'in türküleri ve Berlin Kültür Merkezi korosu ve yerel sanatçı arkadaşların gösterileri de geceye renk kattı.

AÇIKÇA

Remzi ÇIĞ

GİTMEK Mİ ZOR, KALMAK MI ZOR?

Gitmek mi zor, kalmak mı? Şu anda F.Almanya'daki Türkiyeli işçilerin kendi kendilerine sordukları, eşlerine, dostlarına danıştıkları en önemli soru bu. Özellikle "Geriye Dönüşü Teşvik Yasası"ndan yararlanmak üzere başvuruda bulunmak için birkaç ay gibi kısa bir süre kalması, soruya verilecek cevabın önemini daha bir artırıyor.

Geçen Eylül ayında yasalaşarak yürürlüğe giren "Geriye Dönüşü Teşvik Yasası"nın taa ilk günlerden beri söylendiği gibi, nasıl bir aldatmaca ve ikiyüzlülük örneği olduğunu yasadan "yararlanarak" geriye dönenlerle ilgili rakamlar açıkca ortaya koyuyor. Yasa herşeyden önce F.Almanya'daki işsiz Türkiyeliler için hiçbir şey getirmedi. Belli ki Bonn'daki sağ partiler koalisyonu, yeni bir iş bulmaları imkansız olan bu kesimin geriye dönüş için herhangi bir "teşvik"e ihtiyacı olmadığını düşünmüş. Onların, işsizliğin yarattığı ekonomik ve ruhsal bunalım nedeniyle bizzat hayatın kendisi tarafından "metazori gönderileceklerini" öngörmüş. Gerçekten de olan bu.

Yapılan son açıklamalar, söz konusu yasa uyarınca kesin dönüş yapan Türkiyelilerin sayısının 50 bin civarında olduğunu ortaya koyuyor. Bunların ise ancak 7 500'ü 10 500 DM'lık teşvik priminden yararlanabilmiş. Kalan 40 bini aşkın Türkiyeli ise Almanyada çalıştıkları süre içinde ödedikleri emeklilik sigortası primlerini toptan geri alarak dönmek zorunda kalanlar. Böylelikle 10 500'lük "teşvik priminin" bile aslında göstermelik bir rakam, yasanın çirkin ve kaba yüzünü örten bir cila olduğu hemen sırıtıyor. Bu cilayı hafifçe kazıyınca, Bonn'daki sağ partiler koalisyonunun Türkiyeli işçilere dediği, utanç verici bir biçimde beliriyor: "Artık size ihtiyacımız yok, emeklilik primlerinizi alın gidin!"

Tekelci kapitalistler adına ekonomiyi yöneten Kohl hükümetinin, elindeki muazzam imkanlarla, basınıyla, radyosuyla, televizyonuyla, çaresiz ve üstelik bir de "kendi hükümetleri" tarafından korumasız bırakılan Türkiyeli göçmen işçilere layık gördüğü muamele bu.

Peki, yıllardır gönderdikleri dövizlerle, Türkiye'ye ihracat dövizlerinden de fazla kaynak sağlayan göçmen işçilerimize bu güç anlarında, generaller çetesi adına ülke yönetimine nezaret eden Özal hükümetinin yaklaşımı ne? Bir de ona bakalım.

Özal hükümetinden bu konuda Türkiyeli işçilere kolaylık sağlayacak, destek olacak herhangi bir girişim ve uygulama yok ama nasihat çok! "Yurtdışındaki işçilerimiz emeklilik primlerini çekmesin" diyorlar. Peki, yıllardır yabancı memleketlerde çalışmasının karşılığında, Türkiye'ye dönünce, bırakalım geleceğe yönelik planlarını gerçekleştirmek, günlük geçimlerini sağlamak için gerekli parayı nereden bulacaklar? Onları, emeklilik primleri konusunda banka kredileri ile desteklemeksizin, kuru bir nasihatla Bonn'daki yabancı düşmanı hükümetin pençesine terketmenin adı utanmazlık değilse nedir? Özal hükümetinin yüzsüzlüğü bu kadarla da kalmıyor. Çalışma Bakanı Kalemli; "Almanlar yatırımlarla geri dönüşü teşvik edebilir" diyerek, bu kez de Alman hükümetine nasihat ediyor, akıl veriyor. Bu sözün anlamı yoruma ihtiyaç göstermeyecek ölçüde açık. Özal'ın Çalışma Bakanı Almanlara, "siz boşverin teşvik primini, şunu bunu... bize kredi verin, veya Türkiye'de yatırım yapın" diyor. Doğrusu pes! "Koyun can derdinde, kasap et derdinde"...

Evet, F.Almanya'da, Türkiyeli işçilere düşmanlık güden, onlara karşı en çirkin ve çağdışı muameleleri reva gören bir hükümet iş başında oldukça, Türkiye'de ise işçi ve halk düşmanı bir yönetim bir avuç tekelci adına saltanat sürdükçe, gitmek de zor, kalmak da!

Nürnberg'de "Türkiye'de Günlük Hayat" Sergisi

Nürnberg Belediyesi Kültür Dairesi'nin katkıları ile Germanisches Nationalmuseum ve Kunst Pedagogisches Zentrum 8 Mart - 6 Mayıs tarihleri arasında Nürnberg'de MERHABA adlı bir sergi düzenlediler. Çeşitli kültürel programların sunulduğu 2 aylık sergi halkın geniş beğenisini kazandı. Basın-yayın organlarının da geniş yer ayırdığı sergiye Türkiye aleyhinde propaganda yapılıyor gerekçesiyle Türk konsolosluğu son anda katılmaktan vazgeçti.

Serginin ilk gününde Nürnberg Uluslararası Gençlik Merkezi ilgi toplayan gösterisinde Artvin ve Gaziantep yörelerinden folklor oyunları sundu.

15 Mart günü sanatçı Sümeyra Çakır başta gurbet türküleri olmak üzere, Pir Sultan Abdal'dan, Yunus Emre'den parçalar sundu.

24 Mart Cumartesi günü yazar Fakir Baykurt eserlerinden parçalar okudu. Daha sonra yaptığı sohbet toplantılarında ise Fakir Baykurt, gençlere Türkçe'nin doğru kullanılması üzerine öğütler verdi.

Fakir Baykurt sergideki sohbet toplantısında.

28 Mart Frankfurt'tan yargıç Bertold Huber'e ayrıldı. Huber konuşmasında Almanya'daki yabancıların. özellikle Türklerin hukuki durumlarını yabancılar yasasına dayanarak açıkladı.Yabancılar yasasına sokulmak istenen anti-demokratik bölümlerin altını çizdi. Huber açıklamalarını yaparken salonda bulunan bir Neo-nazi "im Namen des Deutsches Volk" diye konuşmaya başlamak isterken, özellikle Alman ilericileri tarafından yuhalanarak tepkiyle karşılandı.

12 Nisan Günü Nazım Hikmet'in Sevdalı Bulut adlı tiyatro oyunu gösterildi. 14 Nisan'da sanatçı Habib Bektaş vibraphon'la kendisine eşlik eden Gerhard DIETZ'le birlikte çocuklar için şiirler okudu.

Kısa bir özetini vermeye çalıştığımız Türkiye'de günlük hayat-MERHABA sergisi olumlu yankılarıyla Nürnberg ve çevresinde konuşulmaya devam ediyor.

Dam üstünde saksağan

TÜRK-İŞ HALA SATILMAMIŞMIŞ!...

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, 22 Nisan tarihli Milliyet'e verdiği demeçte; "Herşey satışa çıktığına göre, sıra Türk-İş binasına da gelebilir." demiş... İlahi şevketlu hem de "yılmaz", siz ve şürekanız daha sendikal hayata arz-ı endam ettiğinizde satılmıştınız. Bunu bütün işçilerimiz, emekçilerimiz ve de dünya alem biliyor. Bunun anlaşılması için illa da sırtınızda bir levha ile dolaşmak gerektiğini mi zannediyorsunuz?

AMERİKAN ORDUSU İÇİN AVRUPA'DAN KÖPEK ALINIYORMUŞ...

Milliyet Gazetesindeki bir habere göre;

"ABD Savunma Bakanlığından bir heyet çeşitli hizmetlerde kullanılmak üzere cins köpek almak için Avrupa'ya gelmiş. Yetkililer; "cins köpek almak için Avrupa'ya gelmelerinin nedeninin, Avrupa'da köpeklerin daha kaliteli olmasından değil, Amerika'da yeterli sayıda köpek bulamamalarından kaynaklandığını" söylemişler.

Şu Amerikalıların işine akıl sır ermiyor.

Ellerinin altında "her çeşit hizmette kullanılabilecek, yetişmiş, kaliteli ve cins köpekler, hem de ucuz fiata dururken, Avrupa'ya da heyet mi gönderilir?

Evren Cuntası, Özal Kabinesi "parlamento" ve diğerleri ne güne duruyor?

KUŞKU MU DUYULUR...

Gazetelerin yazdığına göre;

"Evren, atamaları yeni yapılan yedi valiyi Çankaya'da kabul etmiş ve yaptığı konuşmada; "kendinizi esen rüzgarlara kaptırırsanız yerlerde sürünürsünüz. Yaprak değil, ağaç olun" demiş... Öyle olacaklarından kuşku mu duyulur? Çankaya'da kerestenin hası, "parlamentoda" mebzul miktarda odun bulunurken, vilayetlere tayin edilen valilerin ağaçtan başka birşey olamayacağından halkımızın kuşkusu mu olur...

KİM ENİŞTE OLACAK?

Bir gazete haberinde, F.Alman İçişleri Bakanı Zimmermann'ın ZDF'de yayınlanan "Bonner Perspektiven" programında "yabancıların kendi ülkelerinde evlenip, eşlerini buraya getirmeleri yasaklanmalı, yabancı gençler almanlar arasında eş seçmeli" demiş.

Şimdi bizim Avrupa'daki boyalı basınımız şöyle bir manşet atabilir:

"ALMANLARIN ENİŞTESİ OLUYORUZ..."

Tabi buna karşılık "Bild" adlı alman paçavrası da "BİZ 100 yıldır onların eniştesiyiz" diyebilir...

GERÇEK gazetesinden fabrika haberleri

BASKILAR SÖKMEYECEK

Türkiye genelinde 21 tane olan kereste fabrikalarından Bartın Devlet Kereste fabrikasındaki uygulamalar, tüm diğer fabrikalardan ayrı olarak işçiler aleyhine olmaktadır.

Sarı sendikacılığın en gerisinde faaliyetini sürdüren satılmış Ağaç-iş sendikasının merkez yöneticileride ; aman başımız ağrımasın dercesine buradaki oldu bittilere seyirci olacak şekilde dahi ilgisizdir.

Fabrikanın çalışmasında can damarı olan Tomruk stok'u daha tükenmeden üç ay öncesinden, yeni mal alınması için sendikanın fabrika şube yetkililerince ve ustabaşlarınca idareye bilgi verildiği halde, müdürlük makamı benim işimi bana öğretmeyin dercesine duruma kayıtsız kalmıştır.

Tomruk stok'unun erimesinden sonra önlem alınacağı yerde, revizyon bahanesi ile 130 kişilik (standart kadro 180 kişidir) fabrika işçisinden 100 tanesini senelik izine çıkarmıştır. Kalanların bir kısmı da daha senesini doldurmayan yeni işçilerdir. Nihayet bir hafta sonra onların da 15 tanesini sözleşme kurallarını çiğneyerek senelik izine çıkarmıştır.

Keyfi olarak izine çıkarılmamıza ses çıkarmadığımızı gören müdüriyet, Tomruk alımına başlayacağına, izinden dönecek işçilere ücretsiz izine çıkarma hazırlıklarına başlamıştır. Ücretsiz izin demekse; günde fiyatların bir kaç kat arttığı Türkiye'de işçileri açlığa ve sefalete itmek demektir. Zaten yetmiyen maaşından taksitli borçlanmayla alış-veriş eden işçiler tamamıyla bir çıkmazın içine atılmakta ve ödenemeyecek ev kiraları sonucu olarak da sokakta kalacakları düşünülerek işçilerin teslimiyetçilikleri amaçlanmaktadır. Sorunlar sendikaya iletildiğinde, ücretsiz izine çıkacakların isterlerse tazminatlarını alarak ayrılabilecekleri söylenmiştir. Bakanlığa yapılan işçi başvurularına da bir cevap verilmemiştir. Verilen tek cevap: Mükâfat olarak odun ihtiyacını bedava sağlıyan, kira sorununu saray misali fabrika evinde çözümleyen, et ve temel gıda maddelerini işçilerin erzahlarından çalarak sağlıyan ve en önemlisi emekliliği çoktan gelmiş olup da ayrılamayan, 20 senedir aynı fabrikada olup tayin nedir bilmeyen fabrika müdürünün müessese müdürlüğüne atanması olmuştur.

Yani önceden Bartın işçilerine zulmeden müdür artık, Ulupınar ve Cide işçilerine hayatı zehir etmeye uğraş verecektir.

Bu düzende görevlerini çok iyi biliyorlar, ama hiç bilemedikleri ve hiç bilemeyecekleri, öğrendiklerinde de çok geç kalacakları "GERÇEK" o ki, işçiler her gün bir önceki güne göre daha da sınıf bilincine kavuşuyorlar. İşte bu sınıf bilinci tüm işçileri sardığında artık o zaman bu dünyada patronlar ve onların uşaklarına yer olmayacaktır.

Bartınlı GERÇEK Okurları

UĞURGÜL'DE HAKLARIMIZ GASPEDİLİYOR

1983'de dört maaş ikramiyemizin bölük pörçük yarısını ancak alabildik. Yarısı hala duruyor, ayrıca ücretler de gününde ödenmiyor, çoğu kez ay ortasından sonra ödeniyor. Patron ikramiye ve ücretlerimizi ödememek için bazen kendisi, bazen de emekli albay müdürüne tehditler savurttuyor. Bir kez de ikramiyelerimizi vermemek ve sigortadan para koparmak için fabrikanın hurda bölümünü yaktırdı.

Patronun bu oyunlarını bazen bozuyoruz. Geçenlerde renkli TV fabrikasının açılışı dolayısıyla bakanlar davet edildi. Açılış Cumartesi günü yapılacaktı. Patron bakanları kalabalık bir kitleyle karşılamak için işçilerin Cumartesi günü gelmelerini istedi. Birikmiş ikramiyemiz ödenmezse cumartesi işe gelmeyeceğimizi bildirdik. Köşeye sıkışan patron istemeye istemeye ikramiyelerimizin yarısına yakınını ödemek zorunda kaldı. Daha sonraysa işçilerden hıncını çıkarabilmek için baskıların dozunu artırdı. Yavaş çalıştığı gerekçesiyle birkaç arkadaşımızı işten attı.

Kraldan çok kralcı olan albay eskisi müdür ise Anavatan Partisi'nin Gaziosmanpaşa şubesi üyesi. İlçe binasının bütün giderlerini Uguğül firması karşılıyor. Müdür ayni zamanda mahalli seçimlerde Küçükköy belediye başkanı adayı bulunuyor.

Uğurgül'den bir Gerç[illegible]
Oku[illegible]

İşçilerimiz Sorunlarını Dile Getiriyor

Helmstdt'de 35 saatlik iş haftası kampanyası ilgi gördü

Mesut Ekici 35 Saatlik iş haftasını tüm gücüyle destekliyor

"İş Haftası 35 Saat Olursa Haber Dinleyebilecek, Seminerlere Gidebilecegim"

— Bize kendinizi tanıtır mısınız? Adınız Soyadınız? Kaç yıldır Almanyadasınız?

— Adım Mecit Ekici, Gaziantepliyim, 14 yıldır Almanyadayım, evliyim, üç çocuğum var ve eşimde çalışıyor.

— Sayın Ekici, başta IG Metal sendikası olmak üzere DGB sendikaları bu toplu sözleşme döneminde haftalık çalışma saatini ücretler değişmemek şartı ile 35 saate düşürülmesi için mücadele başlattılar. Sizin bu konudaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz? Haftada 5 saat daha az çalışırsanız bu 5 saatı nasıl değerlendirirsiniz?

— Elbette işçilerin, ekonomik, demokratik hakları için bütün sendikaların başlattığı mücadeleyi desteklerim. Çünkü ben de bir işçiyim. İG Metal'in 35 saatlik iş haftası ve ücretlerin değişmemesi koşuluyla yürüttüğü mücadele elbette diğer sendikalar ve bütün işkollarında birlikte yürütülürse bizler için, iş yerinde, bir ölçüde de olsa işçi arkadaşlar için birbirlerine hoşgörü ile bakma, selamlaşma ve nefes alma imkânı doğacaktır. Zaten işveren, işçilerin kazancının üçte ikisine ortak. Biz 35 saat değil 15 saat çalışsak ve 40 saatte aldığımız ücreti 15 saatte alsak, işveren yine zarar etmez. Çünkü o hiç üretimin içinde yer almıyor.

Sonra; haftada 5 saat daha az çalışırsam, bu 5 saate çok ihtiyacım var. Ben şu anda gurbette gurbet hayatı yaşıyorum. Helmstedt'de oturuyorum. Osnabruck de çalışıyorum. Montajcı olarak. Bir hafta ailemi ve çocuklarımı göremiyorum. Onların sorunlarıyla, gelecekleriyle yakından ilgilenemiyorum. Doğru dürüst ne kendi kültürümüze, ne de Alman kültürüne ve toplumuna uyum sağlayamıyorlar. Ve ben sonra ülkemizde ve dünyamızda olup bitenler hakkında pek ilgilenemiyorum. Haftada 5 saat kadar az çalışma imkânım olsa hiç olmazsa eve günde bir saat erken döneceğim, çocuklarımla bir saat ilgilenme imkânı bulacağım, bir saatte Türkiye'deki yakınlarımla haberleşme olanağım genişleyecek. Burada kendi sorunlarımla ilgilenmeye, radyo-televizyon ve gazete haberleriyle ilgilenmeye, kitap okumaya, düzenlenen kültür gecelerine, seminerlere, eğlencelere gitme olnağım artacaktır kuşkusuz.

— Sendikalar çalışma saatinin 5 saat düşürülmesi sonucu 1,5 milyon yeni işyeri açılacağını belirtiyorlar. Böylece işsizliğin önüne bir ölçüde geçileceğini söylüyorlar. İşsizliğin sebebi yabancı işçiler olmadığını da kanıtlamak istiyorlar. Bu konudaki düşünceniz nedir?

— Evet doğru olabilir. Bırak sekiz saat çalışmayı, üstelik alabildiğine akortlu iş yaptırıldığı gibi, çok sayıda firmalar Cumartesi ve Pazar günleri bile işçi çalıştırıyorlar. Hem de günde 12-15 saat...

Ayrıca işsizliğin nedeni yabancılarmış gibi gösterilmesi meselesine gelince. Bir kere bizler bu ülkeye rastgele gelmedik. Evet, (bundan 20 yıl önce buraya gelenleri kastediyorum) Türkiye'de durumumuz iyi değildi. Alman hükümetinin de ucuza çalıştıracak işçiye ihtiyacı vardı. Alman hükümeti bu ihtiyacını bizim gibi geri kalmış ülkelerden temin etmeyi ve getirilecek işçilerin Alman işadamlarına ucuza mal olmasını da gözönüne aldı. Ve işçileri Türkiye, İtalya, Portekiz, Yoguslavya ve Yunanistan gibi bir çok ülkeden sağladı. Biz de olduğu gibi, o ülkelerin işçilerini de baştan ayağa kadar kontrol ederek, seçerek getirdiler. Fakat bu 20 yıl içinde bu ülkede maden ocaklarında, fabrika bantlarında, inşaatlarda ve birçok ağır çalışma koşullarında az arkadaşımız can vermedi. Kimimiz kolumuzu, kimimiz ayağımızı, kulağımızı, gözümüzü kaybettik bu işverenlerin çıkarları için, daha çok kâr yapmaları için. Bütün bu felaketler bundandır. Ancak gelişen bilim ve teknoloji sayesinde Alman kapitalizminin bırak yabancılara, Alman işçilerine de ihtiyacı kalmadı. Şimdi birçok işyeri robotlaştırıldı veya robotlaştırılıyor. Son bir yıl içinde az yabancı ülkesine geri dönmedi. Eğer yabancıların ülkelerine geri gönderilme-

(Devamı 7. sayfada)

Avrupa'da çalışan gençlerin sorununa çözüm getirilmeli

"BEDELLİ ASKERLİK BEŞBİN MARKA DÜŞÜRÜLSÜN"

— Bize kendinizi tanıtır mısınız? Adınız, soyadınız, yaşınız, kaç yıldır Almanya'da çalışıyorsunuz? Evli misiniz?

— Adım Çetin Şentürk. 27 yaşındayım. 1973'den beri Almanyadayım. Evliyim.

— Askerliğinizi yaptınız mı? Şu anda çalışıyor musunuz?

— Hayır yapmadım ve üç yıldır arbeitlosum (işsizim).

— Eşiniz çalışıyor mu?

— Hayır çalışmıyor. Eşim henüz çalışma müsadesi almadı. Alsa bile iş yok. Önce Almanlar diyorlar.

— Bedelli askerlik meselesi Avrupa'daki genç işçilerimiz ve anne babaları açısından önemli bir sorun. 20 bin DM ödeme imkânı yok ve askerliğinizi yapmaya gitseniz işinizi kaybetmeniz sözkonusu. Bu konuda kolaylık yapılması için sizce neler gerekli. Bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

— Evet bu mesele bizler için son derece önemli. Normâl durumda, yani iki sene para ödemede askerlik yapmak isteyenlerin F.Almanya'daki tüm yasal hakları garanti altına alınmalı ve tekrar buraya dönme olanağı yaratılmalı bence. 20 aylık ya da 2 aylık askerlik süresi boyunca F.Almanya'daki hakları korunmalı, çalışma ve oturma izinleri güvence altına alınmalı. Hükümetler arasında bu konuda anlaşmalara gidilmelidir. İşsiz kalan gençlerin askerlik bedelini ödeme süreleri uzatılmalıdır.

— Paralı askerlik bir eşitsizlik aslında. Ancak buradaki işçilerimiz açısından da gerekli: Bu anlamda bedelin kaç para olması gerekli sizce?

— Evet 20 bin Markı nasıl ödeyeceğimizi, nereden alacağımızı, askerlik meselesinin altından nasıl kalkacağımızı biz de kara kara düşünmekteyiz. Ayrıca benim bir tek sorunum askerlik değilki. Karım da çalışmıyor. İki ay için 20 bin Mark ver diyen çok. Burada iş güvencemiz olmuyor ve Türkiye'nin durum daha da burdan beter. Çekip Türkiye'ye gitsek orada da yüzbinlerce işsiz var. Mesleği olan, yüksek okul bitirmiş diploma alan bile iş bulmakta zorluk çekmektedir. Ayrıca benim bir mesleğim de yok. Mor sümmüllü bağım da yok. Ben bu işin adilce düşünüp vicdani olarak 20 binden 5 bin Marka düşürülmesini istiyorum. Almanya artık 1966'lı 70'li yıllar gibi değil. Almanya'da da ne kadar işsizin olduğu hepimizin malumu.

(Devamı 7. sayfada)

SENDİKALARDAN HABERLER

KAMU HİZMETLERİ ÖTV HAKKINDA MAHKEMEYE BAŞVURDU

Kamu Hizmetleri, Ulaştırma ve Taşımacılık Hizmetleri İşçileri Sendikası (ÖTV), toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde çıkan uyuşmazlıklar ve haftalık 35 saatlik çalışma süresi için yapmış olduğu uyarı grevleri nedeniyle Kamu İşverenleri Birliği'nce mahkemeye verildi. İş mahkemesine başvuran Kamu İşverenleri Birliği, sendikanın yapmış olduğu uyarı grevlerinin yasal olmadığını ileri sürmekte. Kamu Hizmetleri İşçileri Sendikası (ÖTV) yetkilileri ise yaptıkları açıklamada "açılan davanın Bonn'daki bugünkü hükümetin meşrebine uygun bir hareket olduğunu" belirttiler. Açıklamada ayrıca, kamu işverenlerinin bu davranışının "örgütlenme özgürlüğüne utanmazca bir saldırı olduğu" görüşüne de yer verildi.

İNŞAAT İŞÇİLERİNİN ÜCRETLERİNE % 3,5 ZAM ALINDI

F.Almanya'da yaklaşık bir milyonu bulan inşaat işkolundaki işçiler adına uzun zamandanberi sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 3 Nisan günü anlaşmaya varılarak sonuçlandı.

İnşaat, Taş, Toprak Sanayi İşçileri Sendikası (IG Bau, Steine, Erde-IG-BSE) ile İnşaat İşverenleri Birliği arasında Frankfurt'da imzalanan sözleşme sonucunda bu işkolundaki işçilere % 3,5'luk zam alındı.

Bir yıl geçerli olacak sözleşme 1 Nisan 1984'den itibaren yürürlüğe girecek. Diğer yandan, taraflar önümüzdeki günlerde bir araya gelerek inşaat sektöründe erken emeklilik konusunda görüşmeye oturacaklar. Sendikanın yaptığı açıklamaya göre, bu sektörde erken emeklilikten yararlanabilecek 58-63 yaş grupları arasında 70 bin işçi bulunmaktadır.

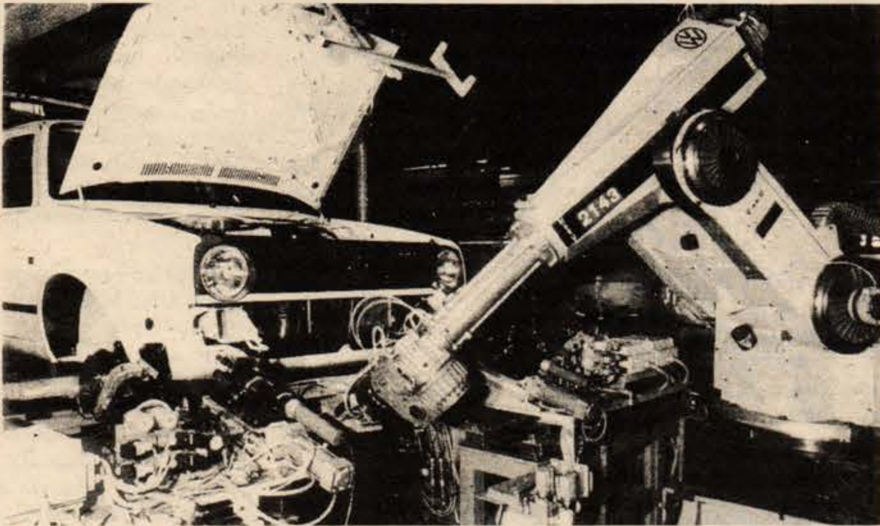
POSTA İŞÇİLERİ SENDİKASI "35 SAAT" İÇİN ETKİN ÖNLEMLER ALACAK

"Posta İşçileri Sendikası (DPG) genel yönetim kurulu 27 Nisan 1984 günü yaptığı toplantıda, haftalık çalışma süresinin ücret kaybı olmadan 35 saate indirilmesi mücadelesinde daha etkin önlemler almaya karar verdi. Sendika yönetimi, alacağı önlemleri kısa zamanda gerek üyelerine gerekse kamuoyuna açıklayacağını belirtti.

TEKSTİL İŞÇİLERİ İÇİN YÜRÜTÜLEN GÖRÜŞMELER KESİLDİ

Tekstil İşçileri Sendikası (GTB)nin F.Almanya çapında yürüttüğü toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, Tekstil işverenlerinin 35 saatlik iş haftası konusunda taviz vermemeleri nedeniyle 27 Nisan günü kesildi. Krefeld'de kesilen görüşmeler üzerine bir açıklama yapan sendika yetkilileri "ekonomik isteklerinden ve 35 saatlik iş haftası taleplerinden vaz geçmeyeceklerini" belirttiler.

Teknoloji Çalışanların Hizmetine Verilmelidir

Otomobil sanayiinde, her yıl artan rekor yatırımlarla, otomasyon ve robot kullanımı yaygınlaşıyor, işçi sayısı azaltılıyor. Buna "rasyonalleşme" adını veren tekeller insanlardan arınmış, bomboş fabrikalar hedefine ulaşmak için birbirleriyle yarışıyor. 1.7 milyon işyerini elinde tutan bu en büyük işkolu tam gaz istihdam krizine doğru gidiyor. Bosch firması şefi Hans Merkle "robotların işyerlerini yok etmediğini aksine iyileştirdiğini" iddia ediyor. Volkswagen firması ise bastırdığı broşürde, işe alınan robotların 'çalışan insana her zaman yardımcı ve onun emrinde bir hizmetli olmaya öncelikle söz vermelerinin istendiği" bildiriliyor.

30 BİN İŞYERİ YOKOLDU!

Otomobil sanaiiyi işkolunda 1980'den buyana 30 bin işyeri yokedildi. Yalnız Volkswagen'de demir "hizmetçiler" son iki yıl içinde 6000 insanın işini elinden aldı. İşletme planına göre birkaç yıl içinde robot sayısı iki katına çıkarılacak ve 1987 yılana kadar 13 bin işyeri ortadan kaldırılacaktır. 1990'lı yılların ortasında ise bu firma yurtiçi tesislerinde 30 bin işyerine gerek kalmayacağını bildiriyor.

Volkswagen firmasında 1981 itibariyle 120 bin işçi çalışırken rasyonalizasyon nedeni ile bu sayı 1982'de 115, 078'e düşmüş ve 4922 işyeri yokolmuştur. 1983 yılında 2317 işyeri ortadan kalkarken, işyeri sayısı 112.761'e inmiş 1984'de ise işyeri sayısı 109.358'e inerek 3.403 emekçi görevini robotlara terketmiştir. Firma; 1985 yılında 3. 661 ve 1986 yılında 2477 nihayet 1987 yılında da 1.180 işyerini ortadan kaldıracak rasyonalizasyon planını uygulayacak ve böylece 1981 ile 87 yılı arasında 17.960 işyerinin ortadan kaldırılmış olması tamamlanacaktır.

Robotlar yoluyla işyerlerinin yukedilmesi hızla sürerken Baseler Prognos-İnstitut adlı araştırma enstitüsü 80'li yılların sonuna kadar otomobil işkolunda 75 bin işyerinin geri gelmez bir biçimde yokolacağını belirtiyor. Daha da ileride bu işkolundaki montaj işyerlerinin tümünün (ki toplam işyerlerinin % 40'ıdır) ortadan kalkacağını, çünkü; artık ikinci kuşak robotların her birinin iki ya da üç işyerini değil on-onbeş işyerini birden yokedeceğini bildiriyor.

SAVULUN ROBOTLAR GELİYOR!...

Volkswagen üretim şefi Hartwick, Wolfaburg'daki 54 numaralı üretim bölümü için "dünyada benzeri yok" diyor. Geçtiğimiz yıl bu bölüm büyük ölçüde otamatikleştirile-

(Devamı 7. sayfada)

Basın Tekelleri Alman Halkı İçin Ne Diyor?

" Bunlar düşünmeyen kişilerdir. Kendilerinin toz pembe rüyalarına uyan herşeyi kullanırlar."

"Parolamız, daha aptal yapabilmek için aptal alıcıyı bulmaktır."

Bugünlerde F.Almanya'da 35 saatlik iş haftası, yükselen fiyatlar karşısında buna uygun ücret artışı isteyen F.Alman basın emekçilerinin karşısına dikilen ve onların yaptığı uyarı grevlerini, ekonomiye zarar getirmekle suçlayan, genel olarak Alman halkını, özel olarak da sınıf bilinci gelişmemiş işçileri işsizlik ve ekonomik kriz tehditleri ile aldatmaya kalkan Alman basın tekellerinin Alman halkı için -siz bunu bütün emekçiler için anlayın- söyledikleri ilginç.

5 Milyon baskısı ile F.Almanya'da günlük yayınların beşte birinden fazlasını denetiminde bulunduran Bild Gazetesi sahibi Axsel Springer'in Alman halkı için şöylediği şu:

"Savaş sonrası hemen anlamıştım: Alman halkı bir şeyi kesinlikle istemiyordu: Düşünmek! Gazetemi buna göre düzenledim..."

Bir de dergi alanında en büyük tekellerden biri olan Heinric-Bauer Yayınevi sahibini dinleyelim. İşverenlerin ilanlarını çekebilmek için yayınladığı broşürde Bauer, okuyucularını şöyle niteliyor:

"Bunlar düşünmeyen kişilerdir. Kendilerinin toz pembe rüyalarına uyan herşeyi kullanırlar. Kullanmak için kullanırlar. Biz de kendilerine gerçek anlamıyla rüya ve hayal sunuyoruz. Hem de tedavi yerine..."

Der Spiegel Dergisi sahibi Rudolf Augstein ise daha açık sözlüdür. "Gazete ve diğer yayın organları, içinde bulundukları sistemin sağlamlaşmasına yardımcı olurlar..." diyerek söze başlayan Augstein, parolasını şöyle açıklıyor:

"Kar ve ticarete dayanan basın sistemimiz, her yayıncının dokunulmaz temel hakkı üzerine kurulmuştur. Parolamız; daha aptal yapabilmek için aptal alıcıları bulmaktır!."

MİTTERAND GÜÇ DURUMDA

Fransa'da son aylarda görülen büyük huzursuzluklar iktidardaki Sosyalist Partinin, hem iktidar ortağı komünistler hem de dayandığı seçmen kitlesi tarafından şiddetle eleştirilmesine neden oldu. Kamyoncuların yolları tıkamaları, banka memurlarının direnişi, Lorraine çelik işçilerinin ve kuzeydeki madencilerin yürüyüşleri, Midi'deki şarap üreticileri ve Brötanya çiftçilerinin protestoları, ayrıca memurların ülke çapındaki grevleri ve bunun gibi birçok hareket, Fransa'daki durumu iyice ciddileştiriyordu.

ŞİLİ SENDROMU

Bu eylemlerin amacı tabii ki aynı değildir, hatta çoğu zaman birbiriyle çelişkilidirler. Kamyoncuların birçok yöredeki hayatı felce uğratan sabotaj eylemlerinin ardında sağ güçler vardır. Çünkü sağ basın kamyoncuların eylemi sırasında sık sık "Şili Sendromu" lâfını kullanarak, Allende hükümetinin devrildiği Şili darbesinden önceki kamyoncular grevini hatırlatmaktadır. Ayrıca bu güçler özel okulları savunmak için Versay'da yarım milyonluk bir gösteri düzenleyebilmişlerdir. Katolik kilisesi bu sağ güçleri desteklemektedir."Ulusal Cephe"nin lideri faşist Jean Marie Le pen şöyle demektedir: "Sokaklara döküldük. Bu sadece bir başlangıç. Sonunu da göreceğiz" Dolayısıyla sağ güçlerin amaçları bellidir: Huzursuzluğun ve belirsizliğin artması, siyasi istikrarsızlık.

EMEKÇİLER HUZURSUZ

Ancak sosyal gerilimleri sadece sağın, kapitalistlerin eylemi olarak görmek, duruma son derece tek yönlü bir bakış olur. Huzursuzluğun artmasının kökeninde emekçi kitlelerin hükümetin sosyal ve ekonomik politikasını beğenmemeleri yatmaktadır. Çünkü bu politika 1981 seçimlerinde onlara vaadedilen değildir.

Ekonomi ve Maliye Bakanı Jacques Delors'un "istikrar" politikası ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Gerçi ticaret açığında bir miktar düzelme oldu, ama fiyatlar ve işsizlik yükselmeye devam ediyor. İşçilerin gelirleri de durmadan küçülüyor. Tünelin ucundaki ışık vaadlerinin henüz hiç belirtisi görünmedi.

Bakanlar kurulunun onayladığı endüstirinin yeniden inşa edilmesi programı Sosyalist Parti ve Sol koalisyon arasındaki gerginliğe sebep oldu. Endüstiriyi modernleştirmek adı altında, Fransız mallarını kapitalist tekellerin gittikçe daha artan rekabet ortamında yarışabilmesi amaçlanıyor.

Bir önceki hükümet 1970' lerde bu sorun için kapitalist yöntemler uygulamıştı. Bazı ihracata yönelik endüstiriler (kompüter, petrokimya, elektronik vs.) üzerine yoğunlaşmış, bazı geleneksel endüstiriler ise ihmal edilmişti.

Bunun sonuçları on yıl sonra görüldü. Örneğin çelik endüstirisinde çalışanların sayısı yarıya indi. Diğer ekonomik sorunlar ise çözülmedi.

Sosyalist hükümet endüstinin bu sorunlarını nasıl çözümlemeyi düşünüyordu? Önceden olduğu gibi hükümet planındaki egemen mantık, dış pazarlar için çalışmaktı. Bu arada istihdamın da arttırılması öngörülüyordu ama bu sadece bir "arzu" planındaydı.

İŞSİZLİK BÜYÜYOR

Sosyalist hükümet kritik durumdaki endüstiri kesimlerinin sayılarının azaltılması görüşündeydi. Fransa'da bu kesime "topal ördek" deniliyor. Çelik endüstirisinden 30 bin işçi daha çıkarılacak. Otomobil, gemi yapımı, tekstil endüstrisinde de çok sayıda işçinin çıkarılması düşünülüyor. Önümüzdeki dört yıl içinde 400.000 ile 500.000 kişi işini kaybedecek. 1988'de işsizlik 2.7 milyona yükselecek, bu da toplam işgücünün % 12' si demek.

Bakan Jacques Delors endüstriyi yenilemenin bedelinin işsizlik olduğunu açıkça belirtti. Ancak bu 1981'de verilen büyük sözlerin öylesine uzağındaydı ki! 1981 seçim nutuklarına göre "işsizliğe son verilecek", "yüzbinlerce yeni işsahası açılacaktı".

Fransa'nın ekonomik hastalıkları daha çok dıştan kaynaklanıyordu. Doların ani inip çıkmaları yüzünden Fransız ekonomisi büyük kayıplara uğradı. Avrupa Ekonomik Topluluğundaki bunalım da birçok güçlük yarattı. 1981' den beri Fransız frangı Alman markı karşısında % 20 değer kaybetti. Fransa'nın Almanya ile olan ticaretindeki açık, geçen yılki tüm ticaret açığının hemen hemen yarısını teşkil ediyordu.

Fransa'da tarım, ülke ekonomisinin en güçlü kesimlerinden biri olarak bilinir. Oysa Batı Avrupa entegrasyon planı tarımı da etkiledi. AET'nin süt ürünlerini kısması, 400.000 orta ve küçük Fransız çiftçisini adeta ezdi.

Butün bu politikalar kitleler arasında huzursuzluğa ve grev hareketlerinin büyümesine yolaçtı. Oysa Sol koalisyon iktidara geldiğinde grevler hemen hemen sıfıra inmişti. Son iki yıldır hükümeti destekleyen sendikalar, şimdi işçi mücadelesine hız verdiler. CGT önderliğindeki işçi hareketleri daha büyüyeceğe benziyor.

OY KAYBI

Hükümet uygulamalarının beğenilmemesi halk arasında itibarının da kaybolmasına yolaçtı. Mahalli seçimlerde sol partilerin oy kaybettiği gözleniyor.

Seçimlerde sağ parti seçmenleri disiplinli davranıyorlar ve harekete geçiriliyorlar. Oysa sol seçmenler memnuniyetsizliklerini sandığa gitmeyerek belli ediyorlar. İşçilerin üçte biri, beyaz yakalıların ve teknisyenlerin yarısı, iktidara sol geldiğinden beri hayatlarında hiçbir gelişme olmadığını söylüyorlar. Bu kategoriler ise Sosyalistlerin ve genel olarak solun seçmen nüvesini teşkil ediyor.

Haziran ayında yapılacak olan Avrupa Parlamentosu seçimleri iktidar ile muhalefet arasında bir güç gösterisi haline gelebilir. Sağ gruplar seçimlerde tek liste Komünist Partisi ile Sosyalist Parti ise ayrı ayrı liste çıkaracaklar. Bu seçimlerin sonuçları gerçek güçler dengesinin göstergesi olabilir.

ABD'li Bilim Adamları Unesco'da Kalmak İstiyor

Reagan yönetimi, bilindiği gibi bu yılın sonlarında Birleşmiş Milletlerin Bilim Sanat ve Kültür Örgütü olan UNESCO' dan ayrılma tehdidinde bulunmuştu. Washinton, örgütten ayrılma kararına gerekçe olarak; bu örgütün fonksiyonlarını artık yeterince yerine getirmediği ve bütçe harcamalarının çok kabarık olduğu ve iyi kullanılmadığını öne sürmektedir. Oysa Reagan yönetiminin örgütten ayrılma isteğinin asıl nedeni Birleşmiş Milletler topluluğu içinde ABD politikasının etkinliğinin giderek azalması, buna karşılık sosyalist Sistemin ve üçüncü dünya ülkelerinin izledikleri anti-emperyalist politikaların toplulukta büyük ölçüde onay görmesidir. Birleşmiş Milletler'de ABD'nin görüşlerini destekleyen ülke sayısı geçen yıl % 25'e düşmüştür. Diğer bir deyişle B.M ülkelerinin % 75'i ABD'nin görüşlerine hayır demektedirler.

ABD politakasının Birleşmiş Milletler'de bu açık gerilemesi karşısında Reagan yönetimi UNESCO'da yapılan çok önemli bilimsel çalışmaları hiçe sayarak bu örgütten ayrılma tehdidinde bulundu. Ama bu kararıyla da pek çok ABD'li bilim adamını karşısına aldı. ABD'li bilim adamları yönetimin"politik" manevralarına karşı çıkıyorlar ve bilimsel nedenlerden ötürü ABD'nin UNESCO'da kalması gerektiğini savunuyorlar. Bilim adamları, "Örgütte çekilme kararı ABD'yi pek çok önemli bilimsel gelişmenin dışında bırakacaktır" diyorlar.

İklim konulu Uluslararası Araştırma Organizasyonunda önemli rolü olan Ulusal Mühendislik Akademisi Başkanı Dr. Robert M.White; UNESCO'da özellikle jeoloji, oşenografi, hidroloji ve kimya dallarında çok değerli çalışmalar yapıldığını ve bunlardan çok yararlanıldığını belirterek ABD'li bilim adamlarının bu çapta çalışmaları tek başına yapmalarının mümkün olmadığını söyledi.

ABD bu örgütten çekilecek olursa UNESCO'nun 3 önemli programında çalışan ABD'li bilim adamlarının durumu ve geleceği sorusuna cevap aranıyor. Uluslararası Jeolojik ilişkiler programında 350 ABD'li bilim adamı çalışmalarını sürdürüyor. Bu konuyla ilgili 60 projenin 10'u ABD'li araştırmacılar tarafından yönetiliyor.

Ayrıca 100 ülkeden 10.000 araştırmacının katıldığı UNESCO'nun İnsan ve Hayat programında çalışan ve bu konseyin yönetim kurulunda yer alan ABD'li araştırmacıların durumu ne olacak ?

Bilimsel çalışmalar ve araştırmalar konusunda bilim adamlarının tümü UNESCO' nun tek olduğunu ve dünyada başka alternatifinin bulunmadığını söylüyorlar. O halde Reagan yönetiminin UNESCO dan ayrılma tehdidi kime? UNESCO kuşkusuz ABD'nin katılımı olmadan da varlığını ve çalışmalarını sürdürecek. Oysa ABD, bu örgüt içinde yapılan pek çok önemli bilimsel araştırmanın ve gelişmenin dışında kalacak. O halde sorumsuz Reagan yönetimi UNESCO'dan ayrılma tehdidiyle kendi ülkesinin yararlarına da karşı çıkmakta ve kendi bilim adamlarının çalışmalarını da kösteklemiş olmaktadır.

Afrika: Savaş ve Barışın Karşılaştığı Kıta

25 Mayıs Afrika Kurtuluş günüdür. Sömürgecilik ve ırkçılığa karşı savaşan Afrika halklarıyla dayanışma günüdür. Son yıllarda emperyalist güçlerin kıtadaki askeri faaliyetlerinde büyük bir artış olmuştur. Çad ve Libya yörelerindeki olaylar, Mısır, Sudan, Somali ve Umman'da ABD çevik kuvvetlerinin yürüttükleri askeri manevralar, Fransız paraşütçülerin şu yada bu ülkede görünmeleri...vs. vs..

Batı propogandasına göre tüm dünyada ve özellikle Afrika'da savaş tehlikesinin ortada kalkmasında geri kalmış ülkelerin herhangi önemli bir rolü olamaz. "Sovyet tehlikesi" avazeleri ise her zamankinden daha yüksek çıkmaktadır. Bu avazelerle emperyalist güçler kıtadaki askeri varlıklarından dikkatleri uzaklaştırmak istiyorlar. Üstelik ABD kendisinin ve Batı'nın askeri politikasına Afrika ülkelerini de alet etmek niyetinde. Amerika siyah kıtada kendine harıl harıl destek arıyor ve bunun için de mali ve ekonomik baskıyı santaj olarak kullanıyor.

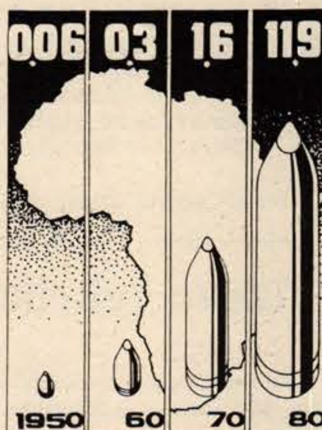
AFRİKA'DA "AMERİKAN BÖLGESİ"

Washinton, Afrika kıtasının kuzey doğusunu Amerika' nın hayati çıkarlarının sözkonusu olduğu bölge ilân etti ve ABD Merkezi Komuta operasyon alanına soktu. (Merkezi Komuta –Centcom– 1 Ocak 1983'te çevik kuvvetlerin kontrolü için kurulmuştu) Centcom operasyon alanı Mısır'dan Pakistan'a 19 ülkeyi kapsıyordu. Amerika, çevik kuvvetlere gerekli olan askeri üs ve tesisleri temin edebilmek için mümkün olan her şeyi yapıyor. Bu üsleri vermeyi düşünen ülkelere askeri yardım vermeyi teklif ediyor. Bu askeri yardım, tabii başka ülkelerin de Amerikan politikalarına yardımcı olmalarını kolaylaştırıyor. Askeri yardım alan Afrika ülkelerinin liste başında Sudan, Kenya, Somali ve Zaire geliyor. Amerikan bütçesinde Afrika ülkelerine (Mısır hariç) askeri amaçlı yardım miktarı 1981'de 120 milyon dolardan 1983'te 474 milyon dolara çıktı.

AFRİKA ÜLKELERİNE ABD YARDIMI

AFRİKA ÜLKELERİNDE ASKERİ HARCAMALAR

Fransa'da bu bakımdan Afrika'da oldukça aktif rol oynuyor ve özellikle eski sömürgeleriyle olan geleneksel bağlarını kullanıyor. Birkaç Afrika ülkesinde birlikleri daimi olarak üstlenmiş durumdalar.

Emperyalist güçler askeri ilişkileri Afrika devletlerindeki siyasi konumu etkilemek, ulusal kurtuluş hareketlerini bastırmak ve demokratik güçleri zayıflatmak için kullanıyorlar. Batı, gerici rejimleri komşu ülkelere saldırmak için kışkırtıyor. Askeri yardımlar ayrıca bağımsız ülkelerin iç işlerine doğrudan doğruya karışmakta kullanılıyor. Silah yardımı, askeri teknoloji derken Amerikan eğitmenler ve diğer askeri personel "bağımsız" ülkelere giriyorlar. Dolayısıyla Orta Doğu ve Orta Amerika'daki süreç Afrika'da tekrarlanıyor.

EKMEK DEĞİL SİLAH

Bütün bunların sonucunda Afrika ülkeleri acil olarak gereksindikleri iktisadi atılımları gerçekleştirmek için değil, silahlanma için yardım alıyorlar. Örneğin son yıllarda Sahra'nın güneyindeki ülkelerin askeri harcamaları dikkati çekecek kadar fazlalaştı.

Ayrıca emperyalistlerin körüklediği bu silahlanma yarışı Afrika ülkelerine yapılan uluslararası yardımların etkin bir biçimde kullanılmasını engelliyor. Oysa bu yardım ulusal ekonomik gelişme planlarının başlıca kaynağıdır. Uluslarası forumlarda askeri harcamaların kısılması ve bu şekilde tasarruf edilen miktarın gelişmiş ülkelere kaydırılması sık sık görüşülmektedir. Ancak sorun henüz çözülmemiştir. 1983 Amerikan askeri bütçesi 263 milyar dolardır ve bu da tüm Afrika ülkelerinin gayrisafi milli hasılanın toplamına eşittir (265 milyar dolar).

Silahlanma yarışının hızlanması Afrika ülkelerindeki mali ve ekonomik sorunların artmasıyla ilişkilidir. Dünya kapitalist ekonomilerinin askerileşmesi, onlarla sıkı sıkıya ilişkili olan Afrika ülkelerinde azalan gelişme oranları, artan enflasyon, azalan ihracat gelirleri ve artan dış borçlar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu borçlar OECD rakamlarına göre 1975'te 20 milyar dolardan 1982'de 66 milyara çıkmıştır.

AFRİKA ÜLKELİRİNDE DIŞ BORÇLAR

Ancak sanılmasın ki Afrika bunun farkında değil. Birçok Afrika ülkesinde Barış örgütleri kuruldu. Siyasi partiler sendikalar ve gençlik örgütleri savaş alehtarı harekete katılıyorlar. Emperyalistlerin bu hareketi durdurmalarına da imkân yok.

Filistin Halkıyla Dayanışma Haftası

26 Mart ve 1 Nisan tarihleri arasında Nürnberg'de Filistinli İşçiler Birliği ve Filistin demokratik gençlerinin ortaklaşa düzenlediği ve Nürnberg' deki çeşitli örgütlerin desteklediği "Filistin Halkıyla Dayanışma Haftası" yapıldı.

Hafta boyunca İnformasyon masası açık bulunduruldu. İlk gün düzenlenen programa katılan konuşmacılar *Filistin Halkının Tarihçesi* ve bugüne gelen mücadelesi üzerinde açıklamalarda bulundular. Konuşmacılar daha sonra çeşitli soruları cevaplandırdılar. *FKÖ'nün Tarihçesi* adlı programa FKÖ–Demokratik Cephe'den bir temsilci katıldı. FKÖ'nün örgütlenmesini anlattı. 1948'den beri süren örgütlenme 1 Temuz 1964'da üst örgütlenmenin FKÖ'ye dönüştüğünü belirten temsilci konuşmasında "FKÖ çeşitli siyasi görüşlerden kesimlerin birleşmesidir. Homojen bir ideolojisi yoktur. Bu çeşitli siyasi görüşler dolaylı olarak Arap rejimlerinden etkilenmektedirler. Bu anlamda FKÖ Ulusal Konseyini ve İcra Komitesini bunun dışında düşünmek mümkün değildir. dedi. Başka soruları cevaplandırırken İsrail işgali toprakları altında yaşayan 140 bin işçinin durumuna değinen temsilci, bunların eşitsiz ağır şartlar altında çalıştırıldıklarını, meselâ işsizlik aidatları kesildiği halde işsiz kalınca maaş alamadıklarını ve İsrail burjuvazisinin Filistinli işçileri katmerli sömürüye tabi tuttuğunu belirtti.

Sosyalist Vietnam ile Dayanışma

Alman-Vietnam Dostluk Derneği, Ağaç İşçileri Sendikası (DGB) ve terre des hommesin ortaklaşa düzenledikleri İnformation Programı 27 Mart 1984 saat 19.00'da DGB salonunda yapıldı. Bu tür programlar Almanya'nın genelinde devam etmektedir.

Programa Sosyalist Vietnam Cumhuriyetinden bir delegasyon katıldı. Bu delegasyonda Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri Trinh Ngoc Thai, Doktor ve Ulusal Meclis üyesi Milletvekili Bayan Nguyen ThiNgoc Phuong ve gazeteci Le Binh katıldılar.

Programda Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri bir Konuşma yaptı. Konuşmasında "9 yıldır savaşın geride bıraktığı ve emperyalistler tarafından taş üstünde taş bırakılmayan ülkemizi yeniden inşa ediyoruz. Bu anlamda gösterilen maddi ve manevi desteğe teşekkür ediyoruz" dedi. Ayrıca Ulusal Meclis Üyesi Milletvekili bayan Phuong savaş boyunca emperyalistler tarafından kullanılan kimyasal silahların miktarı ve geride bıraktığı tahribatlar üzerinde açıklamalarda bulundu ve bu konu ile ilgili bir Film gösterildi. Filimde kimyasal silahların gerek anneler üzerinde gerekse yeni doğacak çocuklar üzerinde bıraktığı korkunç durum gösteriliyordu.

Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri "Dünya ülkelerinden hangilerinden yardım alıyorsunuz?" biçimindeki bir soruya şöyle cevap verdi. "Öncelikle sosyalist ülkelerden bilhassa Sovyetler Birliğinden alıyoruz. Daha sonra Avrupa' dan, Afrika'dan, çeşitli ülkelerden alıyoruz" dedi.

Toplantıyı düzenleyenler Misafirlere "Çam sakızı çoban armağanı" misalinden çeşitli hediyeler sundular.

Pershing üslerindeki ABD'li askerler uyuşturucu kullanıyor

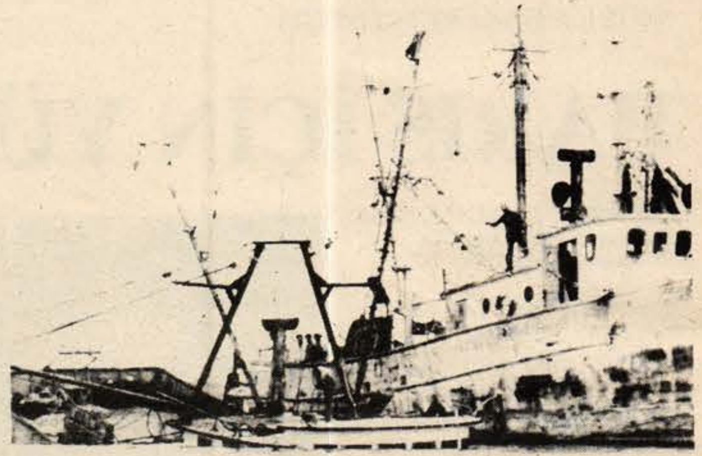
Bir dokunuşta tüm dünyayı felâkete sürükleyebilecek olan ünlü Pershing II füzelerinin yerleştirildiği üslerde çalışan Amerikan askerlerinin uyuşturucu maddeler kullandığı İngiltere'de çıkan The Times gazetesi tarafından açıklandı. The Times gazetesi, Amerikan savunma bakanlığının yaptığı araştırmalara dayanarak yayınladığı yazıda Avrupa'daki Amerikan birliklerinin dörte birinin uyuşturucu madde kullandığını belirtiyor.

İngiltere'deki Mildenhall 3. hava kuvvetlerinin sözcüsü Yüzbaşı Jerry Yaple, gazetenin verdiği istatistiklerden birçoğunu onayladı, ancak çok önemli nükleer silahların başında "uyuşturucu kullanmaktan hüküm giymiş pekaz kişi" olduğunu belirtiyor. Değil "pek az" tek bir kişinin bile bir anda milyonlarca kişinin ölümüne sebep olabileceğini pak aklına getirmiyor her halde.

Amerikan savunma bakanlığının yaptığı araştırmaya göre Avrupa'daki Amerikan askerlerinin % 31.4'ü geçtiğimiz yıl marijuana, kokain ya da LSD kullandığını kabul ediyor. Genç askerler arasında bu oran % 40'a kadar yükseliyor. 10 askerden biri iş sırasında "uyuşturucuyla kafayı bulmuş halde" olduğunu kabul ediyor.

İngiliz hükümetine göre de Londra'nın batısındaki bir üste çalışan 14 Amerikalı, uyuşturucu madde kullandıkları için görevlerinde alındılar. Sözcü Yaple'a göre 1983'te İngiltere'deki Amerikalı görevlilerden 455 kişi hakkında uyuşturucu kullandığı, üzerinde bulunduğu, ya da sattığı için soruşturma açıldı. Bu rakam İngiltere'de üslenen Amerikan askerlerinin aşağı yukarı % 1' ini teşkil ediyor. Sözcü bu rakamı "hiç de fena bulmadığını" açıkladı. Ancak Yüzbaşıyı telaşlandırmayan bu sayı, İngiliz hükümetini ve parlamentosunu karıştırdı. İşçi Partisi milletvekilleri savunma bakanını soru yağmuruna tuttular. Başbakan Thatcher Cruise füzeleri programının en büyük savunucularından biri. Ancak İngiltere'de nükleer silahlar konusunda Amerika'ya pek güvenilmeyeceği konusundaki kuşkular büyüyor ve bu gibi olaylar da kuşkuları durmadan arttırıyor.

Bir İngiliz psikologunun gazetede yayınlanan düşünceleri de duyulan kuşkuları hiç azaltmıyor: Doktora göre uyuşturucu alışkanlığı, bir kriz anında ciddi nükleer kaza ihtimalini en az 10 defa artırıyor. Üstelik İngiltere'deki Amerikan askerleri arasındaki uyuşturucu sorunu Batı Almanya' daki sorun kadar ciddi değil. Bunu da yine Amerikan savunma bakanlığı istatistikleri açıklıyor. Cruise ve Persihing füzelerinin ne kadar emin ellerde oldukları sanırız iyici belirginleşiyor.

Nikaragua limanlarına CIA yardımlarıyla döşenen mayınlara çarparak batan 8 gemiden biri

NİKARAGUA NİYE KÜBA OLMASIN

ABD'nin Kalifornia Senatörü ve Senato dış işleri komitesi üyesi olan Cranston, Los Angelos Times ve I. Herhald Tribune gazetelerinde yayınlanan makalesinde *"Reagan'ın Orta Amerika'ya savaş hazırlığı içinde olduğu"nu* belirtiyor.

Senatör, Reagan yönetimi' nin 30 aydan beri Nikaragua' ya karşı "gizli" bir savaş sürdürdüğünü artık bu gizliliğin "aleni" savaşa dönüştüğünü söylüyor. Cranstone Senatör Goldwater'in de açıklamasına dayanarak; Sandinist yönetimine karşı olan isyancılarla birlikte Nikaragua kara sularını mayınlama emrini CIA'ya bizzat Regan'ın verdiğini bildiriyor, –mayınlama sonucu 6 ülkeye ait gemi hasar gördü–. ABD Senato'su ve Kongresi'nin mayınlamayı durdurma kararlarına rağmen Nikaragua'lı karşı devrimciler mayınlama işlerinin hâlâ sürdürüldüğünü ve CIA'nın diğer ülkelerden yardım talep ettiğini bildiriyorlar. Nitekim daha birkaç gün önce Nikaragua'ya ait bir balıkçı gemisi mayınlara çarparak battı.

Ayrıca, mayınlama işleminden 3 ay kadar önce Nikaragua limanlarından Corinto'ya yapılan sabotajda 3.2 milyon galon yakıt havaya uçurulmuştur ve patlama sonucu şehir tamamen boşaltılmıştır. Senatör bu sabotaj'ı CIA'nın tertiplediğini ve yönettiğini açıklıyor.

Senatör, "Regan yönetimi' nin Orta ve Latin Amerika ülkelerini kontrol altına alma metodu; 'Grenada modeli'dir, yani bir ülkeyi doğrudan doğruya işgal etmektir" diyor. Çünkü artık "diğer metot"lar etkisiz kalıyor: Nikaragua'lı karşı devrimcileri silahlandırmak, bölgede askeri manevraları alabildiğince artırmak, limanları mayınlamak vb. gibi "yöntemler"le ne Sandinist yönetimi devriliyor ne de El Salvador'lu devrimcilerin mücadeleleri son buluyor. Regan yönetimi için geriye tek bir yol kalıyor –makalede açıkça belirtilen budur– Nikaragua' nın da Grenada gibi işgal edilmesi...

Senatör, daha bir yıl kadar önce ABD'nin El Salvador' da 50, komşusu Honduras'ta ise 30 kadar askeri personeli bulunduğunu ve Reagan'ın El Salvador'daki iç savaşa ABD' nin karışmayacağını söylemesine rağmen bugün Honduras' ta ABD'nin 3.000 askerinin bulunduğunu belirtiyor.

Senatör, "bu ülke artık *ABD'nin Orta Amerika'daki daimi askeri garnizonu haline dönüşmüştür"* diyor. Ayrıca Honduras'ın Orta Amerika teröristlerinin ve karşı devrimcilerinin yatağı haline geldiğini, Somoza muhafızlarının, CIA'nın desteklediği 8 bin Nikaragua'lı karşı devrimcinin hep bu ülkede üstlendiğini yazıyor.

Senatör, makalesinin sonunda, ABD'nin, geçmişte Latin Amerika ülkelerine karşı sürdürdüğü şiddete dayanan hatalı politikasını artık sürdürmemesi gerektiğini vurguluyor ve ABD'nin geçmişte Latin Amerika ülkelerindeki icraatlarını şöyle sıralıyor: Meksika ve Küba savaşları; Haiti, Dominik Cumhuriyeti, Nikaragua, Grenada işgalleri; Fulgencio Batista, Rafael Trajillo ve Onastasio Somoza gibi diktatörler ve zalimleri desteklemek; Guatemala'da Jacobo Arbenz, Şili'de Salvador Allende yönetimlerini devirmek; Geçen yıl da tekrar Grenada işgali...

Bizim, ABD'li Senatörün açıklamalarına ilave edecek bir sözümüz yok. "Gerçek", sorumlu ve yetkili bir ağızdan açıklanmış. Pek çok Orta ve Latin Amerika ülkesinin kaderi geçmişte ABD tarafından tayin edilmiş, bozulan ve değiştirilen kaderler yeniden ABD tarafından tayin edilmeye çalışılmakta. 1927'de ABD tarafından işgal edilmiş olan, ama sonradan kaderini kendisi tayin etmiş, bugün ABD'nin her türlü tehdit ve zorbalığına karşı kahramanca direnen minicik bir Orta Amerika ülkesi, Nikaragua'nın solcu Sandinist yönetimi yeniden topun ağzında. Ve Latin Amerika canavarı ABD yönetimi, Grenada gibi Nikaragua'yı da yutma hazırlığı içinde... İçinde ama, aynı canavara karşı sonuna kadar mücadele eden ve pes dedirten Küba modeli dimdik ayaktadır. Niçin Nikaragua'da bir Küba olmasın?!

İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: Fethi SAVAŞÇI

ATOM SİLAHLARININ YASAKLANMASI: Zamanımızda uluslararası ilişkilerin en güncel sorunlarından biridir. Atom silahlarının yasaklanmasını, bu silahın gücü gerektirmektedir. Çünkü atom silahı, insanları, maddi değerleri yığınsal olarak yok etmenin en güçlü araçlarından biridir. Sovyetler Birliği, atom silahı yasaklama sorununun Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nda görüşülmeye başlamasından beri, atom silahı üretiminin durdurulması, kullanımının yasaklanması, varolan stokların tamamının yok edilmesi için önerilerde bulunmaktadır. Yıllarca süren görüşmelerden sonra, Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkelerin ısrarlı tutumları yüzünden, atom silahlarının yasaklanmasını öngören bir anlaşma hazırlanmıştır. Atmosferde, uzayda, su altında atom denemelerinin yasaklanmasına ilişkin Moskova Anlaşmasını (1963), nükleer Silahın Yaygınlaştırılmasını Önleme Anlaşması (1970) ve nükleer savaşın önlenmesi için 1973'te Sovyetler Birliği ile Amerika Birleşik Devletleri arasında imzalanan anlaşma izlemiştir.

ATOMSUZ BÖLGE: Termonükleer silahların bulundurulmasından, yaygınlaştırılmasından arınmış bölgeye denir. İlk önce, 1959 yılında, Antartika'da nükleer denemelerin yasaklanması kararlaştırılmıştır. Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın 1961'de toplanan 16. toplantısında bu karar alınmıştır. Bu genel Kurul, Afrika'nın atomsuz bölge ilan edilmesine karar vermiştir. 1964 yılındaki 19. Genel Kurul da Latin Amerika'nın atomsuz bölge olmasını karar altına almıştır.

AVRUPA KONSEYİ: Bir kısım Avrupa devletleri arasında, Avrupa kapitalist güçlerinin demokrasi, sosyalizm güçlerine karşı savaşımını güçlendirmek amacıyla 1949' da kurulmuştur. Kurucuları şunlardır : İngiltere, Fransa, İtalya, Belçika, Hollonda, Danimarka, Lüksemburg, Norveç ve İsveç (Türkiye, Yunanistan, İzlanda, Alman Federal Cumhuriyeti, Avusturya, Kıbrıs, İsviçre, Malta sonradan katıldılar).

AYAKLANMA: Halk yığınlarının, egemen sömürücü sınıflara karşı, ulusal, sosyal baskıya karşı başkaldırmaları, açık silahlı eyleme geçmeleridir. Kapitalizmde, proletaryanın, kendi devrimci partisinin yönetiminde yeni sosyal düzen kurmak için yürüttüğü savaşımın en yüksek biçimidir. Marks, Engels tarafından hazırlanan ayaklanma teori ve taktiği, emperyalizm ve proletarya devrimleri çağında geliştirilmiş, Rusya'da 1917'deki Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nde uygulanmıştır.

AYIR–BUYUR: Eski Roma İmparatorluğunda yöneticilerin yönetim kuralıdır. Buna göre, işgal altına alınan, istila edilen ülkelerin halkları arasındaki ulusal, diğer düşmanlıklar körüklenirse, bunlar en iyi biçimde yönetilir. "Ayır--buyur" kuralı, İngiltere, Portekiz, Hollonda, Fransa, benzeri sömürgeci devletler tarafından, egemenliklerini güçlendirmek için, en gaddar biçimde uygulanmıştır.

"İsrail'de en büyük sorun Filistinliler"

Arie Eliav, İsrail İşçi Partisinin eski genel sekreteridir. Şu anda İsrail'de öğretmen ve sosyolog olarak çalışmaktadır. The New York Times gazetesine yazdığı bu yazıyı Filistin sorununa namuslu bir İsrail'linin bakış açısını göstermek bakımından ilginç bulduk.

"İsrail'in başındaki asıl ağrılar ekonomiktir, ancak uzun vadede, Yitzak Şamir hükümetinin bir önceki hükümetten miras aldığı en ciddi sorun Batı Yakası ve Gazze'nin adeta yutularak ilhak edilmesidir.

Biz İsrail'liler yapışık ikizler dünyaya getirdik. Kolonizasyon süreci ile İsrail toplumunu, coğrafyasını ve ekonomisini karma karışık ettik, kördüğüme çevirdik, ve iki ayrı milleti, yani İsrail'i ve Filisti' ni birbirlerine düşman ettik. Öyleki her yeni yerleşim, her yeni yol yeni bir kan deryası yaratıyor. Biz yapışık ikizler kafalarımız ve okullarımız ayrı ama hâlâ daha aynı miğdeden besleniyoruz. Serbest ellerimizle taş ve sopa atıyoruz birbirimize.

Yeni hükümetin anlaması gereken şey; henüz iş işten geçmeden bu süreci tersine döndürmesinin mümkün olduğunu kavramak ve yapışık ikizleri birbirlerinden ayırmaktır.

Bu yapışık ikizler daha büyük İsrail'i yaratabilir mi? Birincisi, daha büyük İsrail tüm yahudilerin devletimidir? Hayır. Bu 5,5 milyonluk devletin % 60'ı (3,25 milyon) yahudi, % 40'ı araptır, (1,5 milyon Filistinli). Nüfus istatistiklerine göre bu oran yakında 55'e 45 olacak, giderek eşitleşecektir. Aşikar gelecek, İsrail nüfusları eşit iki uluslu bir devlet olacaktır.

İkincisi, İsrail'de demokrasi var mı? Hayır. Sadece yarım bir demokrasi var. 1967

(Devamı 7. sayfada)

OSTERN HAREKETLİ GEÇTİ...

BARIŞ İÇİN YÜRÜDÜLER

● *Tüm F.Almanya çapında yapılan yürüyüşlere 200.000'den fazla kişi katıldı.*

F.Almanya'da her yıl Ostern (Paskalya) tatilinde yapılan barış yürüyüşlerine bu yıl değişik görüş ve eğilimlerden yüzbinlerce kişi katıldı. Bu yıl yapılan yürüyüşler, F.Almanya'daki barış hareketinin ulaştığı boyutun ve eriştiği kitleselliğin bir göstergesi oldu. 21 Nisan Cumartesi günü başlayan yürüyüşlere 100.000 kişi, daha sonra 22 Nisan Pazar günü yapılan yürüyüş, miting ve gösterilere de 200.000'in üzerinde kişi katıldı. F.Almanya'da Pershing II ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesinden sonra yapılan bu ilk yürüyüşler, tespitlere göre F.Almanya'nın çoğu yerinde de ilk defa yapıldı.

Ruhr bölgesinde Ostern yürüyüşü, tüm F.Almanya'daki en büyük barış gösterisi oldu. Duisburg'dan başlayıp Oberhausen üzerinden Essen'e yapılan yürüyüşe daha Cumartesi gününden 30.000 kişi katılmıştı. Yürüyüş esnasında 30. bin kişinin daha katılmasıyla 60.000 kişiyi bulan kalabalık, büyük bir insan seli oluşturdu. Yapılan tespitlere göre Ostern yürüyüşlerine Hamburg'da 60.000 kişi, Bremen'de 8000 kişi, Saarbrücken'de 5000 kişi, Fulda'da 5000 kişi katıldı.

Orstern yürüyüşlerinde barış güvercini pankartları süslüyor.

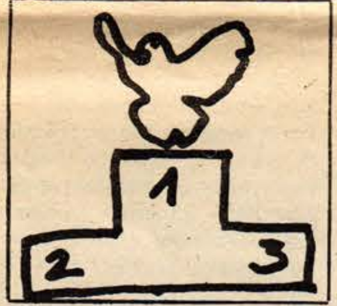
Manheim'de Oster yürüyüşlerinde sosyal demokrat kadınlar

Ostern yürüyüşlerine katılan sendikacılar, sosyal demokratlar, yeşiller, hristiyan demokratlar ve komünistler silahlanmanın durdurulması ve F.Almanya'ya yerleştirilen nükleer füzelerin kaldırılmasını talep ettiler. Duisburg'da yapılan mitingde konuşan SPD Yönetim Kurulu üyesi Erhard Eppler konuşmasında "İkiyüz yıllık tarihi boyunca ABD bugünkü kadar iktidarı sorumsuzca kullanan bir hükümet ekibine sahip olmadı" dedikten sonra füzelerin kaldırılmasını talep etti.

"Barış ve İş", "Füzeler Yerine 35 Saatlık İş Haftası" talepleri etrafında yapılan bu yılki Ostern barış yürüyüşlerinin diğer bir özelliği de, yürüyüşlere herzamankinden daha çok sayıda sendikacıların ve sosyal demokratların katılmasıydı. Örneğin Ruhr'da yapılan yürüyüşlere Höchst ve Opel firamasından sosyal demokrat ve komünist işyeri temsilcileri ile yine Ticaret, Banka ve Sigorta (HBV) sendikasından yöneticiler birlikte katıldılar. Yürüyüşte konuşan HBV sendikası Duisburg yönetim kurulu üyesi Christian Götz, barış yürüyüşüne katılanlardan 35 saatlik iş haftası için yüzbinlerce işçinin greve gitmesi halinde onlarla dayanışma içinde olmalarını talep etti.

Pazar akşamına kadar devam eden Ostern barış yürüyüşleri olaysız sonuçlandı. Sadece Nidersachsen'deki Garlstedt'de ABD üssüne giden bir sokağı kapayan barış göstericilerine polis göz yaşartıcı bombalarla saldırdı. 3000 kişinin katıldığı bu gösteride 50 kişi yaralandı.

Ostern marşları 23 Nisan Pazartesi günü Hannover, Dortmund, Köln, Frankfurt, Mainz, Hailbronn, Nurnberg, Munih, Batı Berlin ve Basel'de yapılan büyük gösterilerle son buldu. 1984 Ostern yürüyüşleri DKP Başkanı Herbert Mies'in de vurguladığı gibi, barış mücadelesi için büyük bir kazanım oldu.

"BATI" VE OLİMPİYATLAR

● AMATÖRLÜĞÜN SEMBOLÜ OLİMPİYAT ATEŞİ KİLOMETRESİ 3000 DOLARA SATILDI

Temmuz ayının 28'inde Los Angeles'da başlayacak yaz olimpiyatları yaklaştıkça Sovyetler Birliği'nin olimpiyatları "boykot" edeceği yolundaki "batı" kaynaklı spekülatif haber ve yorumlara hız veriliyor. Amaç 1980 Moskova Olimpiyatları'nı boykot eden ABD'yi, sporu politikaya alet etmekle suçlayan SSCB'nin, şimdi kendisinin aynı duruma gelmiş olduğu izlenimini vermek ve böylece Moskova Olimpiyatları'nın boykot edilmesinin yanlış olmadığı kanısını yaygınlaştırmak.

Aslında kapitalist ülkeler, özellikle de "batı"nın metropolleri kısa sayılmayacak bir süreden beri olimpiyat oyunlarından hazetmemeğe başlamışlardır. Çünkü, sadece amatör spora ve sporculara açık olan olimpiyatlar, sosyalist ülkelerin oyunlara katılmalarıyla birlikte gelişmiş kapitalist ülkelerin, ilk başta da ABD'nin madalya bahçeleri olmaktan çıkmışlardır. Kim ne kadar karalamaya, önemsiz göstermeye çalışırsa çalışsın, olimpiyat oyunları bugün dünya kamuoyunun tartışmasız benimsediği en önemli spor olayıdır. Hatta yapıldığı yıl en önemli spor olayı olmaktan da çıkar yarattığı ilgi ile ve uluslararası ilişkilere getirdiği hareketlenmeyle, 4 yılda bir yapılan olimpiyat, o yılın en başta gelen olaylarından birisi olur. Tüm dünya halklarının böylesine ilgisini çeken bir olayda çeşitli değerlendirmelerin yapılması da kaçınılmazdır. Bu değerlendirmelerden birisi de oyunlarda hangi ülkelerin başarılı olduğudur. Ve yine kaçınılmaz olarak, dünya çapında her alanda sürmekte olan sosyalizm-kapitalizm yarışmasının olimpiyatlara nasıl aksettiği hemen herkesin merak ettiği, üzerinde durduğu ve değerlendirdiği konular haline gelirler. Üstelik olimpiyat oyunları, tek tek spor dallarının dünya çapındaki şampiyonalarından fazla olarak tüm amatör spor dallarını içerdikleri için, sonuçta ülkelerin spordaki genel gelişkinlik seviyeleri hakkında kıyaslama ve fikir edinme imkânını verirler. Ve amatör spordaki gelişkinlik, bir ölçüde toplumsal gelişkinliğin bir türevi olarak görüldüğünden, ülkelerin olimpiyatlardaki başarı derecesi, farklı sosyo-ekonomik sistemlerin karşılaştırılmasında rol oynar. Kuşkusuz sporda başarı, eşittir sosyal gelişme türünden formüller son derece yanıltıcıdır. Ancak spor, sosyal gelişmenin alanlarından birisidir ve sosyal bir gelişme çizgisi içinde mesafe katedebilmedikçe, yığınların amatör spor yapmalarının maddi imkânları yaratılmadıkça sporda —şu veya bu özel dalda değil bir bütün olarak— başarılı sonuçlar almak olası değildir. İşte bu noktada sosyalist ülkelerin ve özellikle de SSCB'nin ve ADC'nin olimpiyat oyunlarındaki hemen her spor branşında aldıkları başarılı sonuçlar, bu ülkelerde amatör sporun yaygınlığı, sosyal yeri ve işlevi bakımından son derece olumlu kanaatlerin yaygınlaşması, dolayısıyla dünyada sosyalizme olan sempatinin artması sonucunu vermektedir.

Bu olgunun farkına varan "batı"nın metropol ülkelerinin anti-sosyalist çevreleri önce çeşitli yalanlar uydurarak sosyalist ülkelerin başarılarını kötülemeye çalıştılar. Sosyalis ülkelerde sporun zorla yapıldığı, sporcuların kışla disiplininde yaşadıkları, başarısız olduklarında çalışma kamplarına gönderildikleri türünden kaba yalanlar doğal olarak dünya kamuoyunda tutmadı. Öte yandan, bir rekabet havasıyla gelişkin kapitalist ülkeler amatör sporlara biraz daha önem veren politikalar izlemeye çalıştılar. En doğrusu buydu ama, genelinde sporu ve sporcuyu alınır satılır bir meta halinde gören ve böyle davranan sistem, onun zihniyeti işbaşında olduğu sürece, amatör sporun sosyalist ülkelerde olduğu ölçüde toplumsallaşması mümkün olamazdı. Olmadı da nitekim.

Her şeye tüccar gözlüğüyle bakmak kapitalizmin öylesine ruhuna işlemiştir ki, son olarak Los Angelos Olimpiyat Komitesi olimpiyat ateşini satmıştır

Hayır yanlış okumadınız, sporda amatörlüğün sembolü olan olimpiyat ateşi kilometresi 3000 dolardan düpedüz satılmıştır.

Meşale, Yunanistan'daki olimpiyat dağında tutuşturulur ve sporcular tarafından elden ele koşturularak oyunlar süresince yanacak olan Olimpiyat Ateşinin tutuşturulmasına yetiştirilir. Bu yıl meşale olimpiyat'ta tutuşturulduktan sonra gemiyle Newyork'a taşınacak, oradan da ABD'ni doğudan batıya kateden bir güzergah boyunca Los Angelos'a götürülecekti. Ve Komite meşaleyi, yaklaşık 4000 km tutan bu yolun kilometresi başına 3000 dolardan reklam firmalarına satmıştır. Böylece amatörlüğün sembolü dahi gözünün yaşına bakılmaksızın kâr aracı yapılmıştır.

Ne ki bu alışverişe Yunanlılar fena halde içerlediler ve ateşi vermeyeceklerini bildirdiler. Şu sıralarda ihtilaf devam ettiği için ateşin yakılması ertelendi.

Konumuza devam edelim. Olimpiyatlarda sosyalist ülkelerin etkinliklerini "kıramayacaklarını" anlayan "batı"nın metropolleri, son çareyi oyunları sabote etmekte buldular.

Önce olimpiyat oyunlarının miyadını doldurmuş olduğu "tezini" yaymağa çalıştılar. Dedikleri şuydu: "Olimpiyat oyunları amatör sporcular içindir. Oysa bugün sosyalist ülkelerden gelen sporcular amatör değillerdir. Onların hepsi gizli profesyoneldirler. Günümüz dünyasında amatör sporun hükmü kalmamıştır. Dolayısıyla amatör sporlara açık olan olimpiyatların da sonu gelmiştir."

Tabii bu düpedüz tahrifattır. Sosyalist ülkelerde spor yapan herkesin bir de ayrıca karnını doyurduğu mesleği vardır. Bu kural, en büyük şampiyonlar için de geçerlidir. Elbette yüksek seviyede yarışmacı, şampiyon kategorisindeki sporcuların antremanlarını en son teknikle ve yeteri kadar zaman ayırarak yapmaları şarttır. Ama bu olgu onları esas mesleklerini yerine getirmekten alıkoymaz ve zaten bu tür sporcular hayatlarını işleriyle sporu en iyi kombine edecek şekilde düzenlerler. Böylesi bir düzenlemenin amatörlüğü ihmal etmediği besbellidir. Aktif spor dönemini tamamlayan her sporcu esas mesleğini sürdürür. Örnek verecek olursak ünlü Sovyet haltercisi Alekseyev metalurji mühendisiydi. Bugün mesleğini sürdürmektedir. Oysa "batı"da böyle midir? Hiç örnek vermeğe gerek yok, milyoner futbolcuların, boksörlerin, hokeycilerin, bisikletçilerin, basketçilerin, tenisçilerin hikayeleriyle dolup taşan bulvar gazetelerinin sayfaları sporda profesyonelliğin ne demek olduğunun çarpıcı örnekleridirler.

Kaldı ki kimin amatör, kimin profesyonel sporcu olduğuna, kimin profesyonel sayılıp katılamayacağına Uluslararası Olimpiyat Komitesi karar verir. Nitekim son Sarayevo oyunlarında reklam aldıkları gerekçesiyle dünyanın en ünlü slalomcularından İsveç'li Stenmark'ın ve Lüksemburg'lu Girardelli'nin yarışmalarını, yine profesyonel oldukları için Kanada'lı 4 hokeycinin buz hokeyi müsabakalarına katılmalarını U.O.Komitesi engellemiştir. Oysa olimpiyatların tarihinde amatörlüğü ihlal ettiği gerekçesiyle oyunlara katalması menedilen tek bir sosyalist ülke sporcusu yoktur. Herhalde hiçkimse, aklından zoru olmadıkça U.O.Komitesi'nin "Sovyet yanlısı" olduğunu iddia edemez.

"Batı"nın, olimpiyat oyunlarının sonu geldiği yolundaki yakıştırmaları ve bu doğrultudaki kamuoyu oluşturma çabaları da, dünyadaki tüm ülkelerin ve insanların ezici çoğunluğunun olimpiyatlara verdiği önem ve değer sonucu meyvesiz kalmıştır. Bu durumda olimpiyatları sabote etmek, şu veya bu vesileden yararlanarak olimpiyat oyunlarının yara almasına ve gözden düşmesine yol açacak girişimlerde bulunmak başta ABD olmak üzere "batı"lıların sıkça başvurdukları bir metot olmağa başlamıştır. Bu konuda Moskova ve Los Angelos oyunları vesilesiyle neler yapıldığını bir başka yazımızda ele alacağız.

ORTAK ÇAĞRI

(Baştarafı 1. sayfada)
nin bir parçasıdır. Bu nedenle politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir genel af istemi çeşitli politik görüşten güçlerce ve geniş halk yığınlarınca benimsenmektedir. Zindanlarda, yurt içinde ve dışında bu istemin hayata geçmesi için yoğun çabalar sürmektedir. Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu istemi ve çabaları destekliyor, sonuç alıcı bir yaygınlığa ve etkinliğe kavuşturmayı görev biliyor. Ülkemizin ve dünyanın tüm barış ve demokrasi güçlerini, halklarını dayanışmaya çağırıyor.

Cezaevlerindeki yurtseverler, tutuklu yakınları birliğinizi ve direnişinizi güçlendirin, yalnız değilsiniz!

Türkiye ve Kürdistanlı emekçiler; Aydınlar, Gençler, Kadınlar; Barış, demokrasi, iş, ekmek istiyorsanız faşist rejimin halklarımızın bu en seçkin yiğit, namuslu evlatlarını yok etmesine izin vermeyin, onları kurtarmak için sesinizi yükseltin! Politik tutuklularla ve aileleriyle dayanışma gösterin. Politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir af için yürütülen mücadeleye omuz verin!

Tüm Demokrat ve barışsever insanlar;

Barış, demokrasi ve insan hakları adına, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda onbinlerce siyasi tutuklunun sistemli işkence ve zulüm altında yok edilmesine göz yummayın. Ülkemizdeki politik tutuklularla dayanışma gösterin. Faşist rejimi, onu mali ve politik alanda destekleyen çevreleri protesto edin. İşkencelerin, idamların son bulması, politik tutukluların salıverilmesi için ülkemizdeki demokrasi güçlerine destek olun!

Kürdistan Öncü İşçi Partisi
Türkiye İşçi Partisi
Türkiye Komünist Partisi
Türkiye Komünist Emek Partisi
Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi

●●

askerlik sorununa

(Baştarafı 3. sayfada)
– Askerlik karşılığı ödenen bedellerle ülkemizde genel olarak silah alınmakta, yani bu paralar işyerleri açılması yerine silah alımında kullanılmaktadır. Bu konuda sizin düşünceleriniz nedir?

– Evet, zaman zaman radyolar, gazeteler yazıyor, söylüyor; "Amerikan F-16 uçakları, bilmem İtalya ile Türkiye de silah sanayiinin yaratılması için anlaşmalar yapıldığı gibi Libya'dan F-5 tipi savaş uçaklarını parçalarıyla birlikte karşılıksız olarak aldık." Ya öyle yağma mı var. Libya bu uçakları 77 milyon Mark karşılığında ABD'den alınmıştır. Kısaca, Türkiye'de iş sorunu, konut sorunu, mesleki vb. sorunlar son derece askıya alınmıştır.

—Almanya'da bedelli askerlikle ilgili komiteler kuruldu. Bu komiteler bedelin düşürülmesi için çeşitli girişimlerde bulunuyorlar. Bu toplantılara katılıyor musunuz? Çalışmaları destekliyor musunuz?

– Henüz burada bugüne kadar bu konuyla ilgili bir toplantı olmadı. Başka şehirlerde oluyor. Fakat 5 Mayıs'da Helmstdt'de Bedelli askerlik için çağrı toplantısı var. Katılacağım ve alınan kararları destekleyeceğim. Aslında sorun sadece benim veya bu işle uğraşanların sorunu değil. Tüm Almanya'da ve diğer yurtdışındaki gençlerin sorunudur. Ve inanıyorum ki, eğer hep birlikte olursak, isteklerimizi ve bu konudaki taleplerimizi kabul ettirebiliriz. Bedelli askerlikle ilgili toplantı ve gecelere tüm gençlerin katılımı gerekli. Çünkü istediğimiz hiç bir şey kendiliğinden ayağımıza gelmez. Ancak uğrunda uğraşırsak sorunlarımızın üstesinde gelebiliriz.

●●

TÜNELDEKİ ÇOCUK

(Baştarafı 8. sayfada)
dendir, demiyeceğim. O zaman hem kendimi methetmiş olurum, hem de tünel kayışı yapabilecek bir iktidarda olduğum zehabı hâsıl olur, müracaatlar vâki olur! Diyeceğim yalnız şu:

– Şu insanlara hiç bir şey çok değil.

Edirnekapıda bu akşam bir ana bir çocuğun tünele nasıl bindiği hikâyesini dinleyecek. Çocuk "kocaman gözlü bir adam bana baktı da iyice sevinemedim" diyecek. Yabancılara gülemediği, beyaz dişlerini gösteremediği, duyduğu şeyleri, söyleyemediği şeyleri bu anaya söyleyecek onlar da tünele binmiş kadar sevinecekler.

●●●

"İsrail'de en büyük sorun Filistinliler"

(Baştarafı 5. sayfada)
öncesi hudutları içinde tam demokrasi'den söz edilebilirdi. Fakat bu gün yeşil hattın ötesinde Batı şeridi ve Gazze'de demokrasinin zerresi yoktur ve olamaz da. Çünkü askeri işgalin tabiatına uygun olarak ve buraya yerleşen yahudilerin kanunu kendi elleriyle, anında uygulamaları nedeniyle demokrasi var olamaz.

Üçüncüsü, İsrail kendi kendine yeten üretici bir toplum mu? Hayır, yarı üreticidir. Gerçi İsrail bilime dayalı tarımın geniş ölçüde uygulandığı dünyanın önde gelen ülkelerinden birisi sayılıyor ve biz bununla çok övünüyoruz. Ancak biz dış yardıma bağımlı bir ülke durumuna geldik bilhassa Amerikan yardımına... Daha kötüsü işgal altındaki topraklarda yaşayan vasıfsız ya da yarı vasıflı arap işçilerini çalıştırmağa muhtacız.

Dördüncüsü, İsrail hoşgörü sahibi bir devlet mi? Hayır, yarı hoşgörülüdür. Şovenizm ve dini temellere dayanan devlet arasındaki evlilik hoşgörü sahibi olamaz. Sadece arap azınlığa karşı değil aynı zamanda ayrı düşüncelere sahip yahudilere karşı da hoşgörüsüzdür.

Beşincisi, bu barış içinde yaşayan bir devlet midir? Hayır. Mısır'la olan kısmi bir barış, Lübnan'da olan barış sadece bir kağıt parçasına dayanır. Diğer komşularımızla Filistinliler Ürdün ve Suriye ile aramızda barış yoktur.

Bu süreci tersine çevirmek için zaman henüz çok geç değil. Bunun için ideolojik, politik ve ekonomik alanlarda keskin dönüşler yapılmalıdır. Daha büyük İsrail'den vazgeçmeye hazır olduğumuzu ilân etmeliyiz. Biz İsrail'lilerin bu topraklar üzerinde anıları, bağları ve hakları var. Ama bizim gibi Filistinlilerin de var. Bundan dolayı birgün normal ikizler gibi yaşayabiliriz.

Evet doğrudur, henüz Filistinliler bize bizimle birlikte barış içinde yaşamaya hazır olduklarına dair bir sinyal yollamadılar. Fakat pastanın tümü şimdi bizim elimizde olduğundan Filistinlileri kendilerine ait topraklar üzerinde kendi kaderlerini tayin hakkını tanımaya hazır olduğumuzu bildirmeliyiz.

Militarizme son verilmesi ve geri verilen topraklar üzerinde İsral'in kontrolünün kalkması ve diğer bazı güvenlik garantilerini verebiliriz. Eğer barış gelecek olursa kuşku ve nefretin yerini yeni anlayışlar alabilir. Meselâ, Filistin, İsrail ve Ürdün arasında bir ortak pazar oluşturulabilir.

Lânetleme veya kutlama... tercihimizi yapalım. Hayatı seçelim."

ŞAHİNKAYA

(Baştarafı 1. sayfada)
Öte yandan Şahinkaya ile ilgili yayının uyandırdığı etkilerden faşist cuntanın telaşa düştüğü verilerle ortaya çıkıyor. Cuntacı generaller tüm illerin emniyet müdürlüklerine 'GERÇEK gazetesinin yayınının durdurulması ve bunu çıkarıp, dağıtan Türkiye Sosyalist İşçi Partililerin yakalanması' için bir genelge yayınladı. Emniyet güçlerinin ülke çapında düzenledikleri operasyonlar sonucunda gözaltına aldıkları bazı kişiler geçenlerde televizyona çıkarılarak "yakalanan anarşistler" olarak gösterildiler. Cunta TSİP'lilerin halkta uyandırdığı sempatinin farkında olduğu için ne yakalanan kişilerin bağlı olduğunu iddia ettiği örgütün adını verdi, ne bunların Şahinkaya ile ilgili bir gazete dağıttıkları şeklinde bir iddiada bulundu. Böyle yapsaydı geniş kitlelerin "ellerine sağlık" diyeceklerini biliyordu. Bunun yerine gözaltına alınanları "anarşist" diye niteledi. Bu çabalarına rağmen TSİP'in faaliyetini engelleyemediğini, gazetenin dağıtılmaya devam ettiğini gören cunta başı Evren 23 Nisan konuşmasında "Huzuru bozmak için yeraltı çalışmaları başladı" dedi. Evet cuntanın huzurunun bozulduğu çok doğru. O kadar ki, TSİP'in Yunanistan'da yapılan gizli bir toplantıya katıldığı ve Ermenilere, Türkiye'de devlet kurma hakkını tanıdığını iddia eden uydurma bir haberi Hürriyet gazetesinde yayınlattı.

Böylece, cuntanın şovenist propagandaları ile düşman bir ülke olarak göstermeye çalıştığı Yunanistan'da gizli toplantılara katılan bir parti imajı yaratılmak istenerek, halkın antipatisi Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üzerine çekilmek istendi. Ermeni teröristlerini ve eylemlerini defalarca eleştiren Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni, Türkiye'de bir Ermeni devleti kurma planları içinde göstererek, ermeni teröristlerinin cinayetleri karşısında haklı bir tepki duyan halkın, TSİP'in basıp, dağıttığı gazetelerde yazılan gerçeklere inanmayacağı hesaplanıyordu.

Polis operasyonları ve iğrenç entrikalar Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin çalışmalarını ve etkisini baltalayamayacak ve bu Parti faşist Cunta'nın huzurunu bozmaya devam edecek. Taa ki cunta devrilinceye kadar.

tarafı kuduzlar işçinin beline vurup vurup duruyorlar bu gidişe bir SON verin diyecek yok mu diye bekliyoruz kalben ve ruhen yanınızdayız ve destekliyoruz sizden istediğimiz her ay gezetinizi aşağıdaki adrese göndermenizi rica ederiz."

Hiç düzeltmeden aynen yayınladığımız bu işçi mektubu işçi sınıfımızın içine sokulduğu cendereyi çok iyi ifade ediyor. İşçilerin "bu gidişe bir SON verecek" bir kurtarıcı beklemek yerine bizzat kendi kendilerini kurtarmak için ayağa kalkmayı öğrenecekleri güne kadar bu cendere daha sıkışarak varlığını sürdürecek.

"Türkler Dışarı!"

(Baştarafı 1. sayfada)
juvasine, gerici resmi kurum ve neo-nazi örgütlerine yakın tarihlerinden miras kalan bir olgudur. Onlar Alman halkının, emekçilerinin öfkesini sahte hedeflere yöneltmek istediklerinde, çareyi, geçmişte Hitler faşizminin başvurduğu aşağılık ve insanlık dışı metotlara başvurmakta görüyorlar. Onların kafalarında geçmişe göre değişen fazla birşey yok. Değişen sadece slogandaki sözcükler. "Yahudiler dışarı" sloganı şimdi "Türkler dışarı" sloganına dönüştü.

Hitler faşizminden miras kalan yabancı düşmanlığını geliştiren, güçlendiren, kendi amaç ve çıkarları yönünde kullanan başlıca mihrak ise, Alman tekelci burjuvazisidir. F.Almanya'da son yıllardaki ekonomik krizin, işsizliğin suçlusu olarak yabancı işçileri göstermek ve böylece kendi çıkarcılığını, sömürücülüğünü gizleyebilmek için Alman tekelciler hemen her vesile ile ve hiç perva duymadan yabancı düşmanlığını azdırmaktadırlar. Onlar alman işçi sınıfının, emekçilerinin hemen her talebinin karşısına, yabancıları kapı dışarı etmek gerektiğini savunan görüşlerle karşı çıkar olmuşlardır. En son 35 saatlik iş haftası mücalesinde bile savundukları en temel nokta, yabancıların ülkelerine gönderilmeleriyle, Almanya'da işsiz'ik probleminin kalmayacağını ileri sürmek olmuştur.

●●

Batı Avrupa'da 1 Mayıs Sloganı

(baştarafı 1. sayfada)
cadele kararlılıklarını dile getirirlerken, öte yandan da Türkiye cezaevlerindeki siyasi tutuklu ve mahkumların bir an önce salıverilmesi için açılan imza kampanyasına aktif olarak katıldılar ve Avrupa ülkelerinde 100 binin üzerinde imza topladılar.

F.Almanya'nın değişik kentlerinde yapılan 1 Mayıs gösteri ve yürüyüşlerinin ana sloganı "barış" ve "35 saatlik iş haftası" oldu. DGB Başkanı Ernst Breit Karlsruhe'deki merkezi yürüyüşte yaptığı konuşmada, sendikaların 35 saatlik iş haftası talebinin hayata geçirilmesi için grevlerin kaçınılmaz olduğunu vurguladı. DGB Başkanı konuşmasında, "tüm dünyadaki politik sorumlulardan, silahlanma harcamalarını adım adım azaltmalarını ve böylece yapılan tasarrufla sosyal hayat standardını yükseltmelerini" talep etti.

İG Metal Başkanı Hans Mayr da Saarland'daki Neunkirchen'de yapılan 1 Mayıs gösterisindeki konuşmasında "35 saatlik iş haftasının kitlesel işsizliğe karşı tek alternatif olduğunu" belirtti ve "çalışma saati her halukârda, ya işsizlik şeklinde ya da haftalık çalışma süresinin azaltılmasıyla kısalacaktır" dedi. Mayr konuşmasında İG Metal üyelerinin 35 saatlik iş haftasının hayata geçmesi için grev kararlılığını vurguladıktan sonra şöyle devam etti: "Sendikaların iş saatini kısaltma mücadelesi, işçi sınıfı hareketi kadar ve işverenlerin buna karşı direnci de kapitalizm kadar eskidir. Ne zaman çalışan insanlar çalışma saatinin kısaltılması için mücadele etse, hep ekonomik yıkım teraneleri ortalığı kaplar".

F.Almanya'da yapılan bu yılki 1 Mayıs gösterileri, keskinleşen sınıf mücadelesinin ve geniş emekçi yığınlarının artan politikleşmesinin bir göstergesi oldu.

UYARI GREVLERİ HIZLA YAYILIYOR

(Baştarafı 1. sayfada)
6'da başlayan grevler yapılan yürüyüş ve mitinglerle son buldu. Frankfurt ve çevresinde ise uygulanan uyarı grevleri nedeni ile "Frankfurter Algemeine", "Frankfurter Rundschau", "Frankfurter Neue Presse" gibi büyük gazeteler yayınlanmadı. Frankfurt'daki basın işçilerinin yaptığı mitingde bir konuşma yapan İG Druck Papier Sendikası Frankfurt Şubesi Başkanı Manfred Balder "Uyarı grevlerine katılımın, işçilerin kendi sorunlarına ne kadar duyarlı olduklarını gösterdiğini ve 35 saatlik iş haftasının gerçekleştirilmesi için daha yaygın uyarı grevlerine gidileceğini" belirtti. Kiel'de ise tersanelerde çalışan 4 bin işçinin katıldığı büyük bir yürüyüş yapıldı. Tersane işçilerinin yaptığı yürüyüşten sonra düzenlenen mitingte konuşan İG Metal bölge Başkanı Teichmüller, "Kuzey Almanya'nın can damarı" olarak nitelediği tersanelerde gerekli önlemler alınmadığı takdirde, bu yörede işsizler ordusunun oluşacağını belirtti ve 35 saatlik iş haftasının bu yönde olumlu bir alternatif olduğunu söyledi.

Uyarı grevleri için yapılan oylamalarda işçilerin büyük bir bölümünün greve "evet" dedikleri gerek İG Metal gerekse İG Druck yöneticilerinin genel uyarı grevleri için potansiyelin olumlu olduğuna dair kanaatlerinin artmasına neden oldu. Nitekim Basım işçilerinin 27 Nisan günü Hamburg, Düsseldorf ve Essen'de yaptıkları uyarı grevlerinde 31 işyerinde 20 bin kişinin katıldığı ve oylamada % 80'in üzerinde grev için "evet" oyu kullanıldığı gözlendi. Aynı gün Hannover'de yapılan Basın işçileri uyarı grevlerine ise 13.300 işçi katıldı.

Yerli ve yabanca tüm işlerin katıldığı uyarı grevleri sürerken İG Metal Sendikası kesilen görüşmelerden sonra "genel grev" için mayıs ayının 4-5 ve 7. günlerinde oylamaya gidileceğini belirtti.

İş haftasının kısıtlanması mücadelesinin başını kaçınılmaz olarak Avrupa'nın en çok üyeli sendikası İG Metal çekmektedir. Bunun önemli bir nedeni de rasyonalleşmeden ileri gelen işsizliğin en çok bu işkolunu etkilemesidir. Önümüzdeki günlerde uyarı grevleri kamu işletmeleri de dahil olmak üzere birçok işkollarına yayılacak, emekçilerle tekelci patronlar arasındaki ekonomik-demokratik mücadele daha da keskinleşecektir. Fabrikaları saran uyarı grevleri, şehirlerin önemli alanlarını coşkulandıran, yürüyüş ve mitinglerle giderek bazı işkollarında "genel uyarı grevlerine" dönüşecektir. Doğal ki; bu mücadele –ülke koşullarına uygun bir oranda– az da olsa siyasi platformda, sınıflar mücadelesinde kendini hissettirecek ve kristalleşmeye yol açacaktır. Ancak; mücadelenin kazanılması yerli, yabancı bütün işçilerin birliği ve diğer emekçi katmanların mücadeleye omuz vermesi, dostca yaklaşımıyla mümkün olacaktır. Öyleyse "35 saatlik iş haftası" mücadelesini her alanda sürdürmek için görev başına!

●●●

Mesut Ekici

(Baştarafı 3. sayfada)
siyle işsizlik ortadan kalkacaksa, normal olarak işsizliğin şimdi azalması gerekirdi, ama ne görüyoruz bu kadar yabancının ülkelerine geri dönmelerine rağmen işsizlik daha da artmağa devam ediyor. Oysa birazcık dünyada neyin olup bittiğini merak eden kimse görür ki; Alman işverenleri sermayelerini başka fazla kâr getiren ülkelere yatırıyor veya silah endüstrisini geliştiriyor.

Malesef meselenin bilincine varamayan, sınıf bilinçleri köreltilmiş, sürekli zengin basının yabancı alehtarı ve iri baş politikacıların yabancılara karşı düşmanca politikalarının etkisinde kalarak, yabancılar giderse bize işyeri açılır diye düşünerek düpedüz işverenlerin ekmeğine yağ sürmektedir.

– İşyerinde Alman işçileriyle yabancı işçilerin bu konuda birlikte mücadele vermeleri son derece önemli. Bunu işyerlerinde gerçekleştirebiliyormusunuz?

– Bizim çalıştığımız işyerinde %1 Alan ancak bulunur. Türk ve Yugoslavya işçisi hep. Ancak başımızdaki maisterler Alman. Bunlarda işverenlerin dediklerinin dışına çıkmamakla, tek yönlü ilişki sağlıyorlar. Ama şuna inanıyorum ki, başka firmalarda yüzlerce Türk, Almanlarla beraber çalışıyor. O işyerlerindeki işçilerin ekonomik ve çeşitli haklarını savunan sendikaların verdiği mücadeleye katılırlar, onların ekonomik ve demokratik hakları için son derece faydalı olur. Bizim firmalardaki sendikalar gelişen ve büyüyen 35 saatlik iş haftası mücadele için bir çağrıda bulunduğunda ben katılırım.

●●

TEKNOLOJİ

(Baştarafı 3. sayfada)
rek tam manasıyla insanlardan arındırıldı. Artık bu bölüm teknoloji meraklılarının bir tapınağı haline geldi. Rasyonalleşme stratejisini görmek için gelen ziyaretçilerle dolup taşıyor burası.

Geçtiğimiz Mayıs ayında Rüsselheim'daki Opel firmasında yeni boyahane açıldı. Burada aynı sayıdaki otomobil için artık 970 emekçi yerine 746 emekçi çalışıyor. İşletme % 30 rasyonalleşme kârı sağlamış oldu.

Wolfburg'daki eski VW-Polonun yapımı için şasi atelyesinde 300 kaynakçı çalışırdı. Modelin değiştirilmesinden beri sadece 26 kaynakçı çalışıyor ve tabii geri kalan işleri robotlar yapıyor. Firma yüzde 1054 oranında rasyonalleşme kârı sağlamış durumda.

Daimler-Benz'de, Audi'de durum farklı değil. Daimle-Benz gelecek 4 yıl içinde yılda bugünkünden 100 bin dada fazla otomobil üretmek istiyor. Fakat % 20 oranında artacak olan bu üretimi yine aynı sayıdaki işçi yapacak. Opel, ülke içindeki işletmelerine 7.4 milyar Mark harcayarak geliştireceği 12 bin işyerini ortadan kaldırmayı planlamış durumda.

Kuşkusuz, üretim araçları bir avuç tekelcinin elinde bulunduğu sürece, robotları diğer bir deyişle teknolojiyi tam anlamıyla insanın mutluluğu, insanlığın geleceği ve refahı için kullanmak mümkün değil. kâr, daha çok kâr amacına dayanan kapitalist sistemin buna olanak tanıması mümkün değildir. Ancak işçilerin, emekçilerin bugün önünde bulunan görev; gelişen teknolojinin azami ölçüde çalışanların yararına kullanılması, işyerlerinin insancıl hale getirilmesi için mücadele etmektir. Bu bakımdan yerli, yabancı bütün çalışanların ekonomik-demokratik mücadeleyi yükselterek ama bununla da asla yetinmeyerek bu mücadeleyi politik mücadeleye bağlayarak sürdürmeleri gerekmektedir. DGB'nin yürüttüğü 35 saatlik iş haftası mücadelesi bu bakımdan önemli bir sınavdır.

Teknoloji geliştikçe, iş saatlerinin kısaltılması mücadelesi daha büyük önem kazanmaktadır. İnsanlık gelişmiş teknolojinin olanaklarından yararlanmalı, iş saatleri azaltılarak teknolojinin işsizliğe neden olması engellenmeli ve kazanılan zaman işçilerin mesleki, kültürel ve siyasi gelişmelerinin emrine verilmelidir.

Bon Pour l'Orient*

Bu yılki Eurovision müzik yarışmasında Türkiye sonuncu olmadı! Bu "mutlu" olay Türkiye'de büyük yankı uyandırdı!

Önce Eurovision müzik yarışması için iki çift söz edelim. Bu ve benzeri yarışmalar, hafif müzik alanında yeni isimlerin başlangıç reklamlarının yapılmasının ve bunlar vasıtasıyla müzik piyasasında tatlı kârlar edinilmesinin, yığınsal etkinliğe sahip araçlarıdırlar. Bu nedenle de Eurovision'a katılan müzik parçalarının sanat değerleri hiç denecek mertebede düşüktür. Zaten amaç da sokaktaki insanın sıradan müzik zevkine hitap edecek, dönemin modasına uygun, mümkün olduğu kadar çok *satacak* mallar ortaya çıkarmaktır. Gazetecilik alanından bir örnek verecek olursak, aynı Türkiye'deki Hürriyet ya da F.Almanya'daki Bild gazeteleri gibi.

Yarışmaya katılan bazı parçalar, eskaza –değil yüksek sanat değeri– yıllar içinden geçip geldiği için rafineleşmiş yerel motifler içerecek olsalar, kaderleri sonuncu olmaktır. Çünkü böyle parçalar dünya piyasasında fazla iş yapmazlar. Böylelerinin iyi derece almamalarının garantisi, sokaktaki insanların beğenisine dayanan jüri kararlarıdır. Sıradan bir İsviçreli'nin, bir İspanyol flamenkosundaki tadı ve inceliği kavramasına ne yetişme şartları elverir ne de sanat kapasitesi.

İşte sanat, kültür, insanın yetkinleştirilmesi açılarından hiçbir şey ifade etmeyen bir yarışmada türklerin sunduğu parça 19 ülke arasında 12. oldu diye, bizim zavallı burjuvazi, onun hödük temsilcileri şamatadan yeri göğü inletiyorlar. Üstelik de sunulan parça bir matah olsa! Müzik desen âlâsını gavurlar yapıyor, melodi desen, hiç radyo dinlememiş 4 yaşındaki bir çocuk bile kumda çukur açarken keyfe geldimiydi na na na diye bu kadarını çığırır...Böyle bir parça sokaktaki Avrupalı'dan bir kaç puan alınca da, bakkallıktan fabrikatörlüğe, devlet ihalelerinde attığı kazıklarla Türkiye'nin 1 nolu ihracatçılığına terfi etmiş, baldırı çıplak burjuvazi de olanca kompleksiyle, 12. olduk diye yeri göğü inletir. Ve bu kötü 12'nciliği kendisinin de "batılı" olduğunun kanıtı sanır. Öte yandan birkaç yüzyıllık işini bilir "batı" burjuvazisi "bon pour l'orient"* gelenekli sömürgeci zihniyetiyle "varsın o öyle sansın, ben de işime bakarım" der ve bu türden andavallılara kıs kıs güler.

* Eskiden, Osmanlı dahil doğu ülkelerinden Fransa'ya öğrenime gelenlerin diplomalarının sadece "doğuda geçerli" olduğu anlamında bir ibare!

Ankara'da yeni bir vandallık örneği

Geçtiğimiz ay Ankara'da sanat'a düşman yönetimin yeni bir vandal'lık örneği daha sergilendi. TRT arşivlerinden yok edilen 70 milyon TL'ye malolmuş 30'a yakın toplumsal içerikli film ve programdan sonra, genç yaşta yitirdiğimiz heykeltraş Kuzgun Acar'ın Ankara'da Gökdelen'de bulunan Rölyef'inin sökülerek, parçalandığı ve hurda olarak satışa çıkarıldığı açıklandı. Kuzgun Arac'ın Rölyef'i yerine ise, bir bankanın reklamı kondu.

Yine heykeltraş Remzi Savaş'ın Ankara Sakarya Parkı için hazırladığı "ucuz" ve "çift" adlı –biri üç metre yüksekliğindeki– iki heykel, sanatçıdan da habersizce, gizlice eritilmiş ve başka bir heykel için malzeme olarak kullanılmıştır.

Cunta ve kuklaları, halk düşmanı yüzlerini hayatın her alanında olduğu gibi sanat alanında da tam bir vandalizm örneği sergileyerek gösteriyorlar. Ancak, Vandal'lar nasıl yeryüzünde kara bir leke bırakarak çekip gitmişlerse onların 20. yüzyılda Türkiye'deki uzantıları da arkalarında o kara lekeyi bırakarak tarihin çöp sepetine gideceklerdir.

YAŞAR NABİ NAYIR ●●●● EDEBİYAT ÖDÜLLERİ ●●●● BELLİ OLDU

Şiir dalına ayrılan 1984 Yaşar Nabi Edebiyat Ödül'ünü kazananlar belli oldu.

Seçiciler kurulu Oktay Akbal, Kemal Özer, Ülkü Tamer ve Aziz Çalışlar'dan oluşan Y.N.Nayır Edebiyat Ödülü yarışmasında üç yapıt başarı ödülüne layık görüldü. "Ve yürüdük gecenin ateşleri içinde" (Hüseyin Ferhad), "Ateşi çalmak için"Behçet Aysan) ve "Gecede söylenen türküler" (Betrettin Aykın) isimli yapıtların Varlık Yayınları arasında yayınlanmasına da karar verildi.

"İNCE MEMED"İN GALASI 11 MAYIS'DA LONDRA'DA YAPILIYOR

Yaşar Kemal'in "İnce Memed" romanından Peter Üstünov'un yapıp yönettiği ve başrollerden birini oynadığı filmin galası, 11 Mayıs'da Londra'da yapılacak. Peter Üstinov'un yaklaşık 15 yıldır üzerinde çalıştığı film, Yugoslavya'da Türklerin yoğun olduğu bir bölgede çekilmişti. Yunanlı besteci Hanos Hacidakis'in müziklerini yaptığı filmde "Memed" rolünü İngiliz aktör Simon Dutton oynuyor.

Filimin Türk prodüktörü Fuat Kavur, gala ile aynı tarihlerde yoğun bir tanıtım kampanyası hazırladığını belirtirken, cep kitabı biçiminde yeni baskısının da aynı tarihlerde çıkacağını açıkladı.

KISA....KISA....

●Mahmut ve Selmin Karatoprak 22 Mart'da Frankfurt'ta botanik İllüstrasyon ve naif resim sergisi açtılar. Sergi 14 Nisan'a kadar sürdü.

●Batı Almanya'da yayınlanan "Courage" adlı aylık derginin Mart 1984 sayısında Adalet Ağaoğlu ile yapılan bir söyleşi yayınlandı.

●Nürnberg'de "Galerie Anatolie" adlı bir sanat merkezi açıldı. Galeride ilk olarak Balaban'ın resimleriyle, Mükremin Mungan'ın seramikleri sergilendi.

● Ressam Serpil Yeter, geçtiğimiz ay resimlerini Berlin'de sergiledi.

Ölümünün 30. yılında

SAİT FAİK

Cumhuriyet edebiyatımızın ilk güçlü hikayecisi, 23 Kasım 1906'da Adapazarında doğdu. İstanbul Edebiyat Fakültesinde okudu. Ekonomi öğrenimi için 1931'de İsviçre'ye gitti. Lozan'daki okul onu sıktığından, 15 gün sonra Fransa'ya geçti, burada 1935 yılına kadar gezerek, görerek, sanat çevreleri ile ilişkiler kurarak sanat perspektifini genişletti. 1935'de ülkeye döndü. Lise öğretmenliği yaptı. 1939'da babasının ölümü üzerine öğretmenliği bıraktı. Artık hayatı Burgaz adasındaki köşkleri ile Şişli'deki apartmanları arasında geçmeye başladı. Başıboş bir yaşam düzeni tutturdu. 1943 yılında "Yürüyüş" dergisinde çıkan "Kestaneci Dostum" adlı hikayesi nedeniyle sorgulandı. 1953'de ABD "Mark Twain Derneği"nce modern edebiyata hizmetlerinden ötürü onur üyeliğine seçildi. 11 Mayıs 1954 yılında yaşamını noktaladı. Adına her yıl düzenlenen bir yarışma yapılır: "Saik Faik Hikâye Ödülü". Ayrıca İstanbul Burgaz adasındaki evi "Sait Faik Müzesi" olarak ziyaretçilere açıktır.

Sait Faik; yaşadığını yazar, insanlara, doğaya herşeye sıcak bir sevgi ile bakar. Çocukluk, gençlik izlenimlerini şiirli bir dille anlatır. Hikâyelerinde çoğunlukla balıkçılar, yoksullar, avareler, düşüpkalktığı, sohbet ettiği, selamlaştığı insanlar yer alır. Toplum dışına atılmak istenen, hiç önemsenmeyen insanların yaşamlarıyla ilgilenir. Kendine özgü arı ve sihirli bir dili vardır. Açgözlü vurgunculardan, insanlık duygusunu yitirmiş iki yüzlü kişilerden, zalimlerden nefret eder, hakları yenenlerin yanında yer alır. Hikâye yazmaktaki amacının "daha iyi bir dünya hazırlamak" olduğunu söyler.

Eserleri, şiir, röportaj, roman ve hikâye türlerindendir. 13 kitapta toplanan 171 hikâyesi vardır. Hikâye kitapları sırası ile, Sarnıç, Şahmerdan, Lüzümsuz Adam, Mahalle Kahvesi, Havada Bulut, Kumpanya, Havuz Başı, Son Kuşlar, Alemdağda Var Bir Yılan, Az Şekerli, Tüneldeki Çocuk, (Hikâye röportaj) Mahkeme Kapısı (Hikâye-röportaj)

Medar-i Maişet Motoru (roman) 1944 yılında toplatıldı. 1952 yılında "Bir Takım İnsanlar" adı altında tekrar basıldı. S.Faik'in tek şiir kitabı ise "Şimdi Sevişme Vakti" adıyla 1953'de basılmıştır. Bunun yanında çevirileri, dergi sahifeleri arasında kalmış yazı ve konuşmaları vardır. Hikâyeleri birçok yabancı dile çevrilmiştir. 41 hikâyesinin toplandığı kitap "Un point sur-la Carte (Haritada bir nokta) adıyla Fransa'da yayınlanmıştır.

Bir Hikaye

Sait Faik Abasıyanık

Tüneldeki Çocuk

Bugünlerde İstanbul nahiyelerinden birinde gecelerimi geçirmek mecburiyetindeyim. Saat dokuzdan sonra, nahiyede müthiş bir karanlık, denizin içinden çıkar, etrafı doldurur, nahiye derin bir uykuya dalar, tam bu saatlerde insan arayan serin bir rüzgâr sessiz ve karanlık sokakları ve sahipsiz köpekleri, dostsuz kedileri bulur, böylece sabahlara doğru giderdik.

Vaktiyle bir müteşebbis Rumun mazotla işleyen iki dinamosu nahiyede bir elektirik verir ;sarı, ölgün bir courant continu, insanları uzaktan hayalen belli eder ama şeklen hiç belli etmez, çiftlerin kim olduğunu kimsecikler bilmezmiş. Şimdi belediye ile anlaşamayan müteşebbis cereyanı kesmiş. Karanlık sokaklar 8,30 dan sonra nereye giderler meçhul!

Nahiye sakinleri ise yalnız karılarını sever insanlar olduklarından evlerine kapanıyor; insana, yarınki dalaverelerini pencere kenarlarında sigara içerek düşünüyorlar gibi geliyor.

Yalnız bazan çocukların paçavralara gaz bulayıp karanlığı deldikleri ve deniz kenarlarında bu meşalelerle korkunç kıskaçlı büyük pavuryaları topladıkları görülüyor. Sahil boyu evleri bu ekzotik, garip ve şâirane manzarayı seyrederek bir dereceye kadar uykularında ışık ve ses işitip görüyorlar.

Nahiyede kollej tahsili yapmış; Fransızca, İngilizce lisanlarını dili gibi bilen bir Türk hanımına bu uzayan ışıksız gecelerden bahsettiğim zaman:

-- Şu insanlara karanlık çok bile, dedi.

Posbıyıklı Rum balıkçılar, çıplak bacaklı sıska çocuklar, gırtlakları bir karış dışarıya fırlamış kürt hammallar, doksanık Rum kadınları, ben, sen, posta müvezzii, o bakkal çırağı... Hepimiz şu insanlardandık.

Ben hanımın yanında, öteki biraz uzakta, beriki manavın köşesinde, güzel ve meyus bakkal çırağı yokuşun ortasındaydı.

Münakaşa etmedim; neme lâzım! kadın nahiye müdürüyle senli benli konuşuyor. Erkeklere fikir, kadınlara nasihat verir.

O gün İstanbul'a indim. Şuracığa tüneldeki çocuk müşahedemi --o hanım için değil, ben ondan ümüdimi kesmiştim yine tüneldeki çocuk için yazacağım:

Tünele Beyoğlu tarafından bindik. Bu saatlerde bu taraftan aşağıya kalabalık yoktur. İkinci mevkideyiz. Bir köşede üç asker, beride bir ihtiyar kadın, yanı başında gelini, daha ötede vapura yetişmekten mühim mühim bahseden bir Ermeni grubu, ben bir de o vardık.

Ayaklarını oturduğu yerin altına mümkün olduğu kadar çekmişti. Ancak dikkat edilirse ayakkabısız olduğu farkedilebilirdi. Daha kalkmamıştı. Birinci mevkii ikinciden ayıran parmaklığın ve peronla yolcu vagonlarını ayıran parmaklığın otomatik demiri kapanıyor, yeni kalkıyordu.

Sonra kapılar, denizden bir balığın nefes alıp vermesini hatırlatan bir iç çekişiyle kapandılar.

O, sağ elinin parmaklarını bükerek kulak memesinin altına koymuş, ağzı açıktı. Öteki eli; kirli, siyah, pis fakat tırnakları derisinin koyu esmerliğinden olacak bembeyaz, dizinin üstündeydi. Kalem gibi parmakları vardı. Siyah bir mintanın üstünde, yağlıboya hissini veren beyaz denemeyecek kadar açık renk bir takım desenler fark ediliyordu. Sedef bir kopça, kirli ve incecik boynunu sıkmıştı. Şimdi yüzündeyim...

Basık bir burun, açık, hayretle açılmış sulu bir ağız, büyük, koyu kahverengi, insani denemeyecek kadar mâsum gözler; gözlerin beyazlarında da hayret. Saçları karmakarışık; üstlerinde cigara külü var.

Kapılar kapanınca --ben ayakta ve hemen onun yanındaydım-- kafasını kaldırıp bana baktı. O zamana kadar ben vaziyetimi almıştım. Ciddi ciddi başka yerlere bakıyordum. Evvelâ gözlerini sonra kafasını indirdi. Ben yine kendisini dikizlemeye başlamışdım. O kadar belirsiz ve o kadar içten zevkli bir gülüş, dudağını, gözünü ve kaşını yalayıverdi ki...

Tünele binmek sevincini bu 12 yaşındaki çocukta bulabilmek hoş! Belki bende ilk binişte sevinmişimdir. Bir çok sevinen çocuklar da gördük: Ellerini çırpmışlar:

-- Baba, bak! Bak, ne hoş! demişlerdir.

Sevincimizi biz ne kadar belli etmiştik.

Halbuki o bunu belli etmemeğe çalışıyor. Aşağıya doğru titreyerek, sallanarak, gürültülü ayrılıyoruz. O bu sefer karşıdaki madamla küçük çocuğu gözlüyor. Onlar ona bakmıyorlar bile. Biraz rahattır. Yine bana bakıyor. Ben gazeteme dalmış görünüyorum. Şimdi büsbütün rahat. Fakat bir şeyler, benim tarafımdan bir bakış sezmiş haliyle yine yanından karanlığın içinden insanların, ışıkları ve cehennemi gürültüsüyle geçen öteki hattaki vagona karşı, istediği gibi sevinemiyor. Yine o küçük gülüş; o minimini, bedbaht, masum, korkak gülüş. Şimdi uzaktan, Tünelin Galata tarafındaki kapısının yarım küresinin ağır ağır açılışını seyrediyoruz; o da, ben de. O minimini gülüş eksilmeden devam ediyor. İşte öbür taraftayız. Küçük çocuğun yüzü, soyulmuş bir taze badem gibi parladı. Esmer, adamakıllı esmer bir yüzde bütün bütün bir aydınlık. Sanki yüzünü bir meşale ve bir çağlıyan aynı zamanda yıkayıp aydınlatıyor. Fakat bu o kadar âni bir andı ki yakalayamadım. O büyük ışığın çocuğun içine doğru birden bire çekildiğini ve yine deminki küçük tebessümün yerine yerleştiğini gördüm. Bu sefer o beni yakalamıştı. Kendisine baktığımı gördü. Yüzünde tebessüm uçup gitmişti. Yüzlerce, binlerce defa tünele binmiş bir adamın, hattâ, ya yıkılırsa korkusu ile tünele mecburen binen adamın lâkaydisi ve sıkıntısı üstüne çökmüştü. Kapılar gürültü ile açıldı. Küçük, yine onların da tırnakları bembeyaz, kalem bacaklarını sürüyerek giderken yine ona yetiştim. Şimdi tünelin dışındaydık. Evvelâ buraya nasıl, ne çabuk geldiğine hayretini ifade eden açık ağızla iki kapıyı ve akşam kalabalığında Beyoğluna çıkan insanları seyretti. Evet, sanki ağzıyla seyretti. Sonra büyük bir hazla yürüdü.

Arkasından baktım. Pantolonunun geniş ve yırtık paçaları seviniyor. Arkasının büyük dikişlerle dikilmiş ve alt tarafı tamamen sökülmüş yaması tünele oturmaktan memnun olduğunu söyler gibiydi.

Kara bacakları kalabalığın içine karıştılar.

Herşeyinden Edirnekapıda, kışın bir teneke evde ve yazın bir çadırda oturduğu anlışalıyordu.

Tünelleri insanlar için yaptık. Yokuşlardan lâhzada insinler, yokuşları az vakitte çıksınlar diye. Tünelin kayışı, tünele ilk defa bindiği zaman sevinen ve bu sevinci bile belli etmek istemeyen bir çocuk için yapılabilecek bir şey.

Eğer bugün biz tünel kayışı yapamıyorsak bunun en büyük sebebi tünele ilk binen ve sevinen çocuğu sevmememiz-

(Devamı 7. sayfada)

Berlin'de Türk Kültür Haftası Fiyaskosu

24-27 Nisan tarihleri arasında Berlin'de "Türk Kültür Haftası" düzenlendi. Berlin senatosunca desteklenen haftanın düzenleyicileri arasında DGB'ye bağlı Alman Yazarlar Sendikası da yeraldı. Ancak Türkiye'de davet edilen pekçok ilerici edebiyatçı ve sanatçıya Türk hükümeti pasaport vermedi. Pasaport verilmeyen yazar ve sanatçıların adları şöyle: Aziz Nesin, Oktay Akbal, Ahmet Telli, Demirtaş Ceyhun ve Rahmi Saltik. Diğer bir çok sanatçı da bu olayı sesizce protesto ettikleri için katılmayacaklarını düzenleyici örgütlere bildirdiler.

DGB, Yazarlar Sendikası Türk yazarlarına pasaport verilmeme olayını protesto ederek düzenleyici örgütler arasından çekildi. Batı Berlin'de bulunan tüm anti-faşist örgütler de "Türk Haftası"nı protesto ettiklerini açıkladılar.

Böylece Berlin Senatosunun göstermelik "Türk Kültür Haftası"na yalnız Türkiye'den adı pek bilinmeyen üç sanatçı ile Almanya'da yaşayan bir kaç yazar dışında kimse katılmadı. Izlediğimiz kadarı ile açılan sergi halktan ilgi görmedi.

Türk Kültür Haftasının olumsuz yankıları Berlin'de sürüyor. Demokrasiye geçiş nutuklarının atıldığı ülkemizde, yabancı kuruluşlarca düzenlenen ve adına da Türk Kültür Haftası denilen bu sergiye Türk hükümetince konan ambargo onların demokrasiden ne anladıklarını açık seçik bir daha gözler önüne seriyor.